
**Anebog for
Marie Elisabeth Liisberg f. Pedersen**

Marie og Peter Liisberg med børnene

Udarbejdet af Karsten Thorborg
2009

Forord

Bentes mors slægt har stort set været ukendt i den liisberske familietradition. Som plejebarn hos Kren Jensens var hun ikke vokset op med sin iøvrigt store søskendeflok. Og selv om hun var kommet sammen med dem under opvæksten og i ungdommen, spillede de ikke tilnærmelsesvis samme rolle for familien i Resenbro som navnlig fastrene gjorde. Bente husker kun sin morfar som en rar mand og hendes mostre og morbrødre mest fra konfirmationsfester ol. Da jeg gik i lag med at udforske slægten, kendte jeg trods rundspørgen kun til Bentes morforældre og plejeforældre. Via nettet kom jeg i kontakt med nogle få slægtsforskere med interesse for enkelte af slægtens grene: Efterkommerne fra Rønninggård, Bierringerne ved Tange og Giversenslægten på Skals kro. Men stort set har jeg selv måttet finde de relevante oplysninger på nettet, især gennem Arkivalie Online og Demografisk Database. Men altså tak til Niels Bierring Lauritzen, Stoholm, og Jeanette og Helle Rønning for god hjælp under arbejdet. Desuden har jeg haft glæde af Mona Christensens og Jens Jørgen Nielsens oplysninger om Giversenslægten på nettet.

Indholdsfortegnelse

Introduktion	1
Anetavle for Marie Elisabeth Pedersen	3
Aner til Marie Elisabeth Pedersen	5
1. Generation	5
2. generation	13
3. generation	15
4. generation	19
5. generation	23
6. generation	29
Navneindeks	37

Introduktion

Bentes mødrende slægt stammer fra Viborg amt. Hendes mors morfar, Peter Larsen Rønning, var ganske vist født på Fyn og som "uægte barn", men han blev optaget i en velkonsolideret gårdmands- og møllerfamilie i Fiskbæk og levede sit liv på Viborgeggen. Alt i alt en slægt af jævne folk på landet. Men ingen slægt uden dramaer og interessante skæbner. Peter Larsen Rønning og Rønningslægten med dens arveforhold er en af dem. En anden er Apelone Andersdatter der lå i med sin slægtsstærke husbond Jens Bierring mens konen lå for døden og som måtte føle svigerfamiliens vrede. Og så var der smågårdmanden Peder Pedersen Kudsk der kom galt afsted med Grønbækpræstens datter. I den mere grundfæstede ende finder vi Giversenslægten i Skals og Dyhrfamilien i Svostrup. Mette Nielsdatter derfra var søster til den egenrådige og berygtede forvalter på Vestervig kloster, Peder Nielsen Mollerup. Men der er også fattigfolk der som Anne Nielsdatter på sine gamle dage måtte betle til livets ophold. Kort sagt en broget skare. Selv var Marie Elisabeth født og fra spæd af opvokset hos en plejefamilie på en gård i Iller, Grønbæk sogn. Hun blev viet til diakon Peter Liisberg i Grønbæk kirke, og de levede deres liv som forstanderpar på plejehjemmet Rødegård i Resenbro ikke langt derfra. Her voksede Bente og hendes brødre op, indtil de som nogle af de første i familien tog hver deres akademiske uddannelse som henholdsvis psykiater, cand. mag. og jurist.

Anetavle for Marie Elisabeth Pedersen

3

Nr. 1 på denne tavle er den samme som nr. 1 på tavle nr. 1

Tavle nr. 1

<p>4 Mads Pedersen Kudsk f. 1 Okt. 1826 s. Iller, Grønbæk Sogn g. 20 Okt. 1866 s. Grønbæk kirke d. 17 Feb. 1905 s. Illerhede</p>	<p>8 Peder Pedersen Kudsk f. 16 Okt. 1796 s. Iller, Grønbæk Sogn g. 24 Maj 1825 s. Svostrup Kirke d. 1 Jun. 1850 s. Iller</p>	<p>16 Peder Andersen Kudsk f. Mar. 1760 d. 18 Jun. 1837</p> <p>17 Maren Pedersdatter f. Dec. 1768 d. 30 Okt. 1824</p>	<p>32 Anders Madsen Kudsk f. 1723</p> <p>33 Ellen Sørensdatter Pedersen f. Mar. 1727</p> <p>34 Peder Pedersen Smed f. 1736</p> <p>35 Bodil Terkildsdatter f. 1737</p> <p>36 Anders Nielsen Dyhr f. 1728</p>
<p>2 Anders Pedersen f. 21 Aug. 1871 s. Illerhede, Grønbæk sogn g. 20 Sep. 1891 s. d. 25 Aug. 1953 s. Kjellerup</p> <p>5 Jensine Nielsdatter f. 12 Apr. 1833 s. Grønbæk, Lysgaard, Viborg Amt d. 14 Feb. 1904 s. Illerhede</p>	<p>9 Mette Nielsdatter f. 25 Jan. 1806 s. Svostrup d. 20 Jan. 1832 s. Iller</p> <p>10 Niels Laursen f. Nov. 1796 s. Ans, Grønbæk sogn g. 13 Mar. 1819 s. Højbjerg d. 17 Mar. 1870 s. Illerhede</p>	<p>18 Niels Andersen Dyhr f. Sep. 1761 d. 4 Mar. 1831</p> <p>19 Mette Andersdatter f. 28 Jul. 1766 d. 29 Dec. 1839</p> <p>20 Laurs Nielsen Kudsk f. Sep. 1771 d. 7 Feb. 1835</p>	<p>37 Mette Nielsdatter f. Sep. 1736</p> <p>38 Anders Andersen f. 1717</p> <p>39 Kirsten Pedersdatter f. 1726</p> <p>40 Niels Holgersen f. 1728</p> <p>41 Karen Madsdatter f. Mar. 1734</p> <p>42 Jens Andersen f. 1710</p> <p>43 Karen Jensdatter f. 1721</p> <p>44 Søren Madsen Bierring f. Jun. 1708</p>
<p>1 Marie Elisabeth Pedersen f. 19 Maj 1908 s. Illerhede g. 11 Maj 1937 s. Grønbæk kirke d. 4 Aug. 1984 s. Silkeborg sygehus æf. Peter Liisberg</p> <p>6 Peter Larsen Rønning f. 21 Jul. 1828 s. Rynkeby, Odense amt g. 9 Mar. 1854 s. Fiskbæk kirke d. 6 Jul. 1889 s. Viborg</p>	<p>11 Ane Cathrine Jensdatter f. 19 Maj 1803 s. Tange, Højbjerg sogn, Viborg~ d. 18 Maj 1885 s. Illerhede</p> <p>12 Lars Henningsen f. s. g. Nov. 1827 s. Rynkeby, Fyn d. s.</p>	<p>21 Anne Jensdatter f. Jul. 1766 d. 22 Jan. 1846</p> <p>22 Jens Sørensen Bierring f. Feb. 1739 d. 5 Sep. 1819</p> <p>23 Apelone Andersdatter f. Feb. 1762 d. Efter 1840</p> <p>24 f. d.</p> <p>25 f. d.</p>	<p>45 f.</p> <p>46 Anders Pedersen Karup f. 1723</p> <p>47 Cathrine Jensdatter f. 1731</p> <p>48 f.</p> <p>49 f.</p> <p>50 f.</p> <p>51 f.</p> <p>52 Jens Andersen f. 1732</p>
<p>3 Marie Elisabeth Rønning f. 18 Okt. 1870 s. Stoholm, Feldingbjerg sogn, Viborg d. 15 Jun. 1908 s. Illerhede</p> <p>7 Nicoline Jensen f. 11 Apr. 1836 s. Låstrup, Viborg Amt d. 21 Jan. 1880 s. Viborg</p>	<p>13 Anne Pernille Andersdatter f. Jun. 1797 s. Ørsbjerg by, Kerte, Odense d. Efter 1860 s.</p> <p>14 Jens Nielsen Knudsen f. Feb. 1791 s. Skals, Viborg g. 28 Okt. 1821 s. Kvorning kirke, Viborg Amt d. 15 Mar. 1862 s. Låstrup, Rinds, Viborg amt</p>	<p>26 Anders Jensen Skrædder f. Apr. 1776 d. 18 Mar. 1848</p> <p>27 Anne Cathrine Jeppesdatter f. 1778 d. 24 Aug. 1865</p> <p>28 Niels Jørgensen Knudsen f. Jul. 1751 d. 12 Dec. 1827</p>	<p>46 Anders Pedersen Karup f. 1723</p> <p>47 Cathrine Jensdatter f. 1731</p> <p>48 f.</p> <p>49 f.</p> <p>50 f.</p> <p>51 f.</p> <p>52 Jens Andersen f. 1732</p> <p>53 Anna Pernille Laursdatter f. 1745</p> <p>54 Jeppe Madsen f. 1748</p> <p>55 Kirstine Andersdatter f. 1749</p> <p>56 Jørgen Nielsen Knudsen f. Aug. 1708</p> <p>57 Anne Pedersdatter f. Maj 1717</p> <p>58 Anders Jensen Giversen f. 28 Nov. 1724</p> <p>59 Birthe Pedersdatter Vorre f. Maj 1721</p> <p>60 Niels M Handskemager f. 1704</p>
	<p>15 Inger Michelsdatter f. Apr. 1797 s. Hulbæk, Ørum sogn, Sønderly~ d. 26 Jul. 1860 s. Låstrup, Rinds, Viborg amt</p>	<p>29 Anne Andersdatter f. Dec. 1751 d. 8 Apr. 1845</p> <p>30 Michel Nielsen Handskemager f. Sep. 1735 d. 20 Jun. 1806</p> <p>31 Anne Gregersdatter f. 1754 d. 20 Dec. 1841</p>	<p>52 Jens Andersen f. 1732</p> <p>53 Anna Pernille Laursdatter f. 1745</p> <p>54 Jeppe Madsen f. 1748</p> <p>55 Kirstine Andersdatter f. 1749</p> <p>56 Jørgen Nielsen Knudsen f. Aug. 1708</p> <p>57 Anne Pedersdatter f. Maj 1717</p> <p>58 Anders Jensen Giversen f. 28 Nov. 1724</p> <p>59 Birthe Pedersdatter Vorre f. Maj 1721</p> <p>60 Niels M Handskemager f. 1704</p> <p>61 Helvig Lorentzdatter f. omk 1693</p> <p>62 Gregers Mikkelsen f.</p> <p>63 Anne Nielsdatter f. 1719</p>

1. Generation

1. Marie Elisabeth Pedersen, datter af **Anders Pedersen** og **Marie Elisabeth Rønning**, blev født den 19 Maj 1908 på Illerhede, blev døbt den 2 Jun. 1908 i hjemmet. Fremstillet i Grønbæk kirke 5 Jul., døde den 4 Aug. 1984 på Silkeborg sygehus i en alder af 76 år, og blev begravet den 11 Aug. 1984 i Linå. Årsagen til hendes død var Kræft. Et andet navn for Marie var Marie Liisberg.

Biografi: Marie var den yngste i en stor børneflokk. Hendes mor døde ved fødselen. Efter løfte til sin døende hustru, satte faderen hende i pleje hos et barnløst ægtepar hvor der også var en adoptivdatter. Plejeforældrene var gårdmandsfolk i Iller og hed Christine og Kren Jensen (egt. Kristen Jensen Kristensen). Mie var sin plejemors øjsten, men hun følte sig livet igennem fjernet fra sin rigtige familie, selv om hun havde forbindelse med faderen og de mange ældre søskende.

Jeg havde en god eftermiddag alene med hende på Skærbækvej d. 19. maj 1982 hvor vi var i Jylland til hendes fødselsdag. Jeg mindes den fortrolige stemning bag de lukkede persiener. Mormor var blevet alene, og vi ved nu, at hun bar en hemmelig viden om, at hun havde kræft. Hendes tanker kredsede om barndommen. To dage efter besøget nedskrev jeg flg: "På fødselsdagen fortalte mormor om sig selv og sin opvækst - 'det er jo ellers ikke noget, man skal tænke så meget på.' Hun fortalte, at hendes mor døde af barselsfeber 14 dage efter fødselen, og faderen stod alene med 6 børn + et spædbarn. På dødslejet ønskede moderen, at han og de 4 ældste skulle sidde hver aften ved hendes lig, indtil hun blev begravet, og at den lille ny Marie Elisabeth skulle gives til et barnløst ægtepar, de kendte. Det var den værste dag hendes far havde haft, sagde han, da han bragte dem hende. En af søstrene blev og hjalp med at passe hende. Faderen giftede sig ikke igen. Han var handelsrejsende og havde et lyst sind. Børnene elskede ham. Helt afstå Marie ville han ikke. Hun kom hos ham, og han nægtede at lade hendes plejeførelde adoptere hende. Plejefaderen var en hidsig mand, men ikke værre end så mange andre. Men plejemoderen og hun blev meget nært knyttet til hinanden. Der var en ældre plejesøster, et barn af moderens søster. Hun hed Ingeborg og havde et vanskeligt sind. Hysterisk og depressiv. Hun blev godt gift, men endte efter adskillige forgæves forsøg med at begå selvmord. Hun var adskillige år ældre end Marie og var iøvrigt mest knyttet til faderen."

Der er bevaret et fotoalbum med dedikation: "Til Kristen og Kristine Jensen paa deres Sølvbryllupsdag d. 24. Marts 1924 med hjertelig Lykønskning og Vennehilsen fra Anna og Olaf Jessen." Olaf Jessen var sognepræst i Grønbæk sogn. Billederne i albummet viser Olaf og Anna Jessens bryllup i foråret 1923. Parret blev viet i Grønbæk kirke af selveste Olfert Ricard fra Garnisonskirke i København. En stor begivenhed i sognet. Albummet viser, at Kren Jensens har været nært knyttet til den stærkt indremissionske præst der også var generalsekretær for KFUM & K. Kren Jensen døde året efter sølvbrylluppet, men Kristine og Marie Elisabeth blev på gården. Og det må være familiens tilknytning til præstens der ligger bag Maries deltagelse i KFUKs møder og uddannelse i manufaktur hos Peter Jessen i Silkeborg. Peter og Olaf Jessen var brødre, og den velhavende Peter Jessen støttede det indremissionske ungdomsarbejde økonomisk og samlede i øvrigt selv mange af byens forretningsfolk til kristelige møder i sit hjem på Silkeborg Hovedgård.

Marie blev altså uddannet hos Peter Jessen i Silkeborg i hans store moderne manufakturforretning med talrige medarbejdere - en af dem var førstemanden, pigernes Knud Erik Balle. Vi har en række billeder fra hendes fotoalbum fra den lyse ungdomstid med personaleudflugter og modetøj. Knud Erik Balle fik senere sin egen forretning, og "Peter Jessen" blev videreført af Mads Toustrup. (Knud Erik var fætter til mig og Mads Toustrup var halvfætter til Bentes far af Thygesen-grenen. De optræder begge i fotoalbummet, og Bente gik i under- og mellemskolen med en af Toustrups 3 sønner, Torben. Det var store mænd i Silkeborg, men Toustrups var stille indremissionske folk også p.gr.a. fruens svage psykiske tilstand). For Marie var læretiden i 30erne hos Peter Jessen en stor tid. Hun var en forsigtig og religiøs ung kvinde, men køn og fremgangsrig, da Peter Liisberg i 1935 kom til Rødegaard i Resenbro. De kendte godt til hinanden, for Peter havde været jordegren hos Kren Jensen i 1923, men der hørte hun til "herskabet". De blev gift i maj 1937 efter 1 års forlovelse. Han var skuffet i sine forventninger og ked af at skulle til Kirstine Bach i Resenbro, men han havde drømmen om med tiden at oprette et epileptikerhjem i byen. Man kan vist sige, at både han og Marie havde haft deres lyseste tid. Hun var i virkeligheden slet ikke til syge og gamle mennesker, men hun tog opgaven på sig. Bente husker hende spille på stueorgelet til morgen- og aftensangen, og hun tog sig som oldfrue af det praktiske med kaffe til de handlende og indkøb af sengelinned mv. til Rødegaard. Og så kom børnene til: Peer som den første i 1938. Faster Else boede dengang hos dem på Rødegaard. Fru Rung var død, og hun var deprimeret. Hun hersede med Marie der skulle have frisk luft og gå lange ture, så drengen blev født to måneder for tidligt. Det var en dramatisk hjemmefødsel. Lægen havde givet hende for megen æter, og for at få moderkagen ud satte han sig på hendes mave. Hun var ved at forbløde og måtte hasteindlægges. 1941 kom Bente og 1946 endelig Mogens. Han var hendes lille sidste, og den der lignede hende mest af sind. Peer og Bente faldt mere ud til faderens side. Noget rigtig harmonisk ægteskab blev det ikke. Han var ekspansiv og fuld af foretagertrang. Hun bar en angst i sig for det ukendte, sygdom f.eks., og hun befandt sig egentlig bedst bag de halvlukkede persiener i sine hyggelige stuer. Dagen gik med utallige

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

praktiske gøremål, og først når familien sov, havde hun fred til at ordne sit hus. Med sin store pligtfølelse og gæstfrihed - ikke mindst overfor Peters søskende - kunne det blive for meget, og så måtte hun gå til sengs en dag eller to. I 1960'erne og igen i 70'erne havde hun depressioner. Jeg tror simpelthen familien og Rødegaard led af vokseværk, og at de nu som midaldrende ægtepar var ved at tabe sig selv og deres ungdoms religiøst bårne idealisme. De var blevet sognets største skatteydere, og de mødte en del smålig misundelse. Bente mener, at Marie altid elskede sin mand, men at det ved den tid nok ikke var helt gengældt, og nem at være gift med var han ikke. Men de fandt hinanden igen, da han blev syg og afhængig af hendes støtte og kærlighed. Han havde mistet sin drivfjeder, men hun holdt trofast ved ham som hun altid havde gjort. I forholdet til omgivelserne havde hun også altid været den formidlende. Når købmanden havde fået læst og påskrevet inde på kontoret, gav hun kaffe og forsonlig snak i køkkenet. Og svigerinderne - særlig Else og Drea - der i lange svaghedsperioder trak på hendes opofrende gæstfrihed elskede hende. Resenbro var sammen med Gl. Minder i Hammerum og Tibberup Børnehjem i Espergærde et sandt familiecentrum.

Peer talte ved kisten i Linå kirke d. 11 aug 1984:

"Mor er død. Et livsløb er afsluttet og en epoke knyttet til Rødegaard og Resenbro er forbi. Vi oplevede det første tab ved fars død for 3 år siden, men mor og vort barndomshjem og dermed en vis kontinuitet og tryk bestod. Den er nu forsvundet med begge vore forældres bortgang - og vi er selv blevet de næste i rækken. Vi kan dog, midt i sorgen over at have mistet vores mor, glæde os over, at hun fik lov at leve et fuldt liv, og at vi fik lov til at beholde hende så længe, som tilfældet har været. Når man er blevet 76 år, har man lov at føle sig træt og føle, at man kan gå til ro. Hos alle os, der er samlede her i dag for at sige mor det sidste farvel, dukker der utvivlsomt talrige minder op i vor bevidsthed om et jævnt og stundom også et ganske muntert liv for og med mor gennem de mange år ved fars og vor side på Rødegaard og i vort hjem i Resenbro. Talrige er de familie- og vennesammenkomster i en snæver eller større kreds, som mors altid overdådige traktement har glædet og opmuntret - og vi mindes med taknemmelighed disse gyldne stunder.

Mor havde en dejlig tid hos Peter Jessen, hvor hun beskæftigede sig med noget, der interesserede hende, og hvor hun var glad for at være og glad for at være sammen med sin søster Line. - Ved sit giftermål med far kom hun til at arbejde blandt syge og gamle mennesker, et arbejde hun næppe selv ville have opsøgt, og som hun ikke havde formelle forudsætninger for; men som det arbejds- og pligtmenneske, hun var, fyldte hun sin plads ud - og mere til - på Rødegaard og stod med ubrydelig trofasthed ved fars side gennem alle årene, og var afholdt og respekteret af såvel beboere som af medarbejdere. Triumviratet Far, Mor og Anne Kristensen var kernen i Rødegaard. - Ved fars afgang som forstander og i den svære tid, der fulgte indtil hans død 3 år senere, var mor ham en uvurderlig støtte. Med det grundlæggende livsmød og livslyst mor var i besiddelse af, fortsatte hun livet alene i sit hus, som hun elskede. Hun glædede sig over sine børns liv og fulgte som altid med levende interesse og med stor omsorg med i børnebørnenes liv og udvikling med en sjælden indfølelse og blik for hvert enkelt barns individualitet og særlige behov. Hun var ens overfor dem, men dog forskellig, altid varsom og kærlig.

Man har jo i en søskendefolk altid en tildels forskellig far og mor, men da Mogens, Bente og jeg forleden sad og talte om, hvad vi i dag skulle sige, var det karakteristisk, at vores oplevelse af mor som person, var meget ensartet - udtryk for en konsistens i hendes personlighed og sikkert med baggrund i de mange værdifulde karaktertræk, som mor i sin jævnhed og stilfærdighed var i besiddelse af: Hun var trofast, uegennyttig og opofrende, ydede i stilhed og uden tanke på ydre virak, som var hende imod. Hun var, hvad man kunne kalde et tilsyneladende ukompliceret menneske, der på en vis måde gik i folk med træsko på, men husede samtidig en følelsesmæssig blufærdighed, som gjorde at få - om nogen - kom hende helt nær. Det er sagt i forbindelse med mors død, at hun ikke havde en eneste uven - og det tror jeg er rigtigt, men sin eneste måske fuldt fortrolige, mistede hun nok med far.

Det er mit indtryk, at de store filosoffers og tænkeres grublen over livets indhold og mening altid munder ud i det enkle og ligefremme, således også den franske tænker Louis de Leon, der endte med at sige: "Livets skønhed er intet andet end dette, at hver enkelt handler i overensstemmelse med sin natur og gerning" - og det gjorde mor gennem livet - helt til det sidste.

Mor var døbt Marie Elisabeth. Marie betyder den skønne - og mor ejede især sjælens - den indre - skønhed. Også navnet Elisabeth passer på mor - det betyder: Den der ærer Gud - og det gjorde mor gennem hele den måde, hun levede sit liv og gjorde sin gerning på og i sin personlighed. Hun var et ret- og dybt-tænkende menneske. Noget der blandt andet kom frem i de taler hun, efter at far ikke længere kunne, holdt ved familiesammenkomster, og hvor hun enkelt og ligefremt udtrykte følelser for os og vore børn, og tanker der vidnede om dyb indfølelse med og forståelse for hver enkelt af os.

Mor var opvokset i den kristne tro, og det er vores indtryk, at mor også her havde en enkel og ligefrem opfattelse af og tro på skriftens ord. Gud og djævelen, himmel og helvede, godt og ondt var realiteter for hende - noget der indgik i det daglige liv - man skulle leve efter loven - men hun troede på nåden og frelsen, hvilket fremgår af, at mor har ønsket, at der på fars og mors gravsten skal henvises til Johannes evangeliet, kpt. 3, v. 16, hvor der står: "Thi således elskede Gud verden, at han gav sin søn, den enbårne, for at hver den, der tror på Ham ikke skal fortabes og have et evigt liv."

Og med disse og præstens ord vil vi så om lidt begrave mor - men hun vil fortsat leve i os, indtil vi engang selv dør."

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Begivenheder i hendes liv:

- Plejeforældre: Kren & Christine Jensen, 1908, Illerhede, Grønbæk sogn.
- Hun blev konfirmeret 1 Okt. 1922 i Grønbæk kirke.
- Hun blev uddannet som Manufaktur ekspeditrice hos Peter Jessen i 30erne i Silkeborg.
- Hun arbejdede som Oldfrue på plejehjemmet Rødegård 1937-1979 i Resenbro.
- Hun gik på pension 1979 i Resenbro.

Marie blev gift med **Peter Liisberg**, søn af **Anders Liisberg** og **Ane Thygesen**, den 11 Maj 1937 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: Bentes tale ved sine forældres afsked med Rødegård:

Til far og mor i anledning af deres afskedsfest på Rødegård den 1. maj 1979

Tak for invitationen til at være med her i dag. Det er for mig en dag i glæde og vemod. Vemod - fordi en epoke i mine forældres liv og virke, og dermed også i "Rødegårds" historie er slut. I glæde - fordi dagen også er tænkt som en anledning til at hyld mine forældre for deres arbejde her igennem henholdsvis 42 og 44 år.

Da jeg var barn, var der omtrent her, hvor vi nu sidder - bagved haven, som lå et sted ude på afdelingen - en lille skov, hvor vi børn holdt af at lege. Der lå hønsehuset, højen ud mod vejen, og ud mod banen var der masser af rabarberplanter. Men ganske særligt husker jeg myretuerne. Der var især én - en stor - som optog mig. Det forekommer mig, at jeg kunne sidde og kigge på den i timer. Hvordan det myldrede af liv og aktivitet i den lille sociale organisme, hvor den ene myres arbejde var afhængig af og betingelsen for den andens. Denne tue er blevet mig et billede på "Rødegård", som den ligger her i dag, med alle sine medarbejdere i gensidig aktiv afhængighed. Tuen voksede sig større og større år for år - men det var som om den altid havde ligget der. Og dog er det jo ikke sådan. Både den lille tues organisme og "Rødegårds" har sin fortid, sin begyndelse.

Man kender ikke resultatet uden at se det blive til, og bag alle menneskelige handlinger af værdi finder man en idé - en holdning. "Rødegård" startede som en tanke, en følelse, der blev til en uddannelse, der fandt et sted, hvor tanken kunne omsættes i handling. Og det blev så altså Resenbro - med den lille røde gård, idag for 44 år siden.

Det jeg her måske lidt abstrakt kalder en idé var jo i dette tilfælde ganske enkelt en menneskelig følelse for og trang til at hjælpe medmennesker, der p.gr. a. alder eller anden skrøbelighed havde omsorg og pleje behov. Det var drivkraften dengang og har været det i alle årene. Men for at føre tanken ud i livet på et tidspunkt, da de ydre betingelser for at realisere den var anderledes vanskelige end i dag, krævedes gå på mod, praktisk evne og knofedt. I de første mange år var det et slid og betød materielle afsavn for jer og jeres medarbejdere. Jeg tænker naturligvis her særligt på Anne - Anne Kokkepige - som næsten fra starten og til i dag har været jer og institutionen en uvurderlig og loyal medhjælp - sammen med mange andre, som er kommet til i årenes løb. Men ingen kunne dengang - med undtagelse måske af dig selv far i dine vildeste drømme - forestille sig "Rødegård", som den ser ud i dag.

De egenskaber og det engagement, som jeg har talt om, sammen med en aldrig svigtende pligtfølelse fik med årene "Rødegård" til at vokse og udvide sig. Og den administrative del af arbejdet tog stadig større tid. Men omsorgen og respekten for den enkelte beboers ve og vel og krav på den bedste behandling var dengang - som nu - i centrum. Og aldrig tror jeg, du far, har været gladere i det arbejde, end i den personlige kontakt med beboerne, i samværet med dem enkeltvis eller i mindre grupper. Og var der problemer og kritik, og det var der naturligvis, var det her, I samlede kræfter til at fortsætte. "Jeg har aldrig én dag fortrudt, at jeg valgte dette arbejde." "Bare jeg kommer på Rødegård, er det godt." Det er bemærkninger, jeg husker igennem årene. Og der er ingen grund til at tvivle på rigtigheden heraf. En af de vigtigste og vanskeligste afgørelser i de senere år var beslutningen om "Rødegårds" fremtid. Det havde i mange år været din tanke, far, at det personlige initiativ og den kommunale økonomiske evne måtte arbejde sammen, hvis det bedste resultat skulle nås. Men da det omsider blev praktisk muligt, tøvede I alligevel lidt, og det er at forstå, for det betød en delvis afgivelse af det selvstændige virke på egne præmisser, som især du, far, altid har sat så højt og har befundet dig bedst i. Men ved at gøre hjemmet til en selvejende institution i et nært samarbejde med de kommunale myndigheder, valgte I, som en naturlig følge af jeres forhold til arbejdet her igennem årene, at sætte beboernes tarv og ønsket om en betrygget fremtid - også økonomisk, for hjemmet som helhed øverst på listen. At I valgte godt og handlede rigtigt, synes jeg, "Rødegård", som det ligger her i dag, er et bevis på. Og i den forbindelse vil jeg også gerne sige tak til bestyrelsen, og - *tillykke* - med det smukke "Rødegård".

Nu bliver der så sat et punktum for jeres arbejde her. Sådan er nu engang betingelserne og reglerne for offentligt virke her i vores - lille - land. Institutionen tager afsked med jer, men I kan ikke, er jeg sikker på, tage afsked med den.

Så længe I har den lille udkigspost på den anden side af vejen - i første parket - er jeg sikker på, at jeres tanker, ønsker og interesse vil følge "Rødegård", og at det vil være jer en stor glæde, at se hjemmet i stadig trivsel og udvikling. Og også, at I vil være de første til at ønske et nyt bestyrerpar velkommen.

Min barndoms tue er væk, men det gør ikke noget. Her ligger en ny, større og smukkere end den gamle. Lad os ønske, at den i fremtiden stadig vil trække næring til sig fra det rodnede af idé, engagement og evne, som blev nedlagt her for 44 og 42 år siden. Man taler ofte om vores tid som historieløs - og nogle synes, det er noget godt - men egentlig er det jo både i sig selv noget sludder og noget forkert. Alle har vi en historie, og alle har vi brug for at kende

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

vores historie, vores baggrund. For at lære af den og føre den med os til brug for og til nytte for vores nutid og fremtid. I førte jeres historie og jeres perspektiv med jer til det nye "Rødegård" - og I giver dem i dag videre.

Kære far og mor, jeg ønsker jer et godt og langt otium. I ro, men ikke for stor isolation. Kære "Rødegård", beboere, bestyrelse og medarbejdere, alt godt for fremtiden.

I kærlighed Bente

Biografi: Min svigerfars fulde navn var Niels Peter Thygesen Liisberg. Han var opkaldt efter den ukendte farfar, den fine dyrlæge, og med moderens efternavn som mellemnavn. Men han kaldte sig Peter Liisberg, og i vores familie var han morfar.

I maj 1979 var Bentes forældre på besøg hos os i Amaliegade, og jeg benyttede lejligheden til at få morfar til at fortælle om sit liv og om familien. Mormor var også lidt med i fortællingen. Det blev 6 bånd og ca. 6 timers fortælling.

Smededreng hos faderen

Peter mistede sin mor, da han var 8 år. Fra 7-årsalderen hjalp han sin far i smedjen i Sunds. Han skulle blandt andet trække blæsebælgen, og det var hårdt arbejde for en dreng på hans alder. Og faderen var en hård arbejdsgiver der ofte slog den lidt pjevsede ofte grædende dreng. Bentes mor har fortalt mig, at han tissede i sengen til han var 10 år, og hver gang blev han slået. Når faderen var til gudeligt møde, måtte drengen vente i timevis i et mørkt og uopvarmet sidehus.

Jordedreng

Som 11 årig kom Peter 1920 ud at tjene som jordedreng hos en gårdmand, Peter Høiland, på den anden side af Sunds sø. Der var 12 malkekøer og også andre dyr at se efter. Desuden hakkede han roer og gik i marken, og så var der jo skolen. Han var der en sommer fra maj til nov og tjente 75 kr. hvoraf han sparede 50 kr. op og købte et sæt tøj for resten.

Fra skiftedag (nov) 1920 kom han og hans søster Anna til deres morbror Frederik Thygesen på St. Albæk. Det var et løfte onklen havde givet sin søster før hun døde, at han skulle tage sig af dem. Han var - som Toustrupperne iøvrigt - en nøjsom, hårdtarbejdende mand, der stillede store krav til alle på den store og velfungerende gård. Det var arbejde fra tidlig morgen til sen aften. Forståelse og kærlighed var der ikke sans for, men sådan var livet på gården nu en gang, og børnene mærkede trods alt, at han holdt af dem. I oktober 1922 blev Peter konfirmeret og måneden efter kom han og Anna til Iller pr Ans by, hvor faderen i mellem tiden havde bosat sig med sin ny kone, Kristine Bach. Han kom ud at tjene hos Kristines bror, Anders Bach, og senere var han fra 1923 et år hos Kren Jensen, også i Iller. Denne var en temperamentsfuld herre der kunne fare op i ubeskriveligt raseri, men som også havde forståelse for drenges behov for leg. Han kunne f.eks. lade dem gå ud at kælke og selv gøre arbejdet. I huset var en plejedatter, Marie Elisabeth Pedersen. Hun var jævnaldrende med Peter, men han var karl, og hun hørte til i huset og var sin plejemors øjsten, så de havde ikke noget med hinanden at gøre.

Året efter var han igen tilbage hos Anders Bach. Han var nu 16 år, og her hørte han for første gang om diakonskolen. Diakon, det var noget han gerne ville være. Foreløbig var han dog for ung. Efter to år hos Bach var han en tid hjemme hos faderen der nu var købmand. Og derefter var han ansat i Vemb hos en storgårdmand og teglværksejer, Laurits Villemoes. Det var den bedste plads han havde haft. Bl.a. tog Villemoes ham med i kirke. Morfar fortæller, at han sad i kirken og led ved tanken om, at den gode husbond ville komme i helvede, grundtvigianer som han var. Anders Liisberg skrev 20. feb 1925: "Peter søger Frelsen i Kristus."

Philadelfiatiden

I 1927/28 var han elev på den indremissionske højskole i Nr. Nisum, og derfra søgte han om optagelse på epileptikerhospitalet Philadelphia ved Dianalund. Han var som 19-årig lidt for ung, men fra 1. maj 1928 blev han optaget på den 3-årige diakonskole som elev. Rejsen fra det barske Jylland til det bøgerige Sjælland og den gode modtagelse på skolen huskede han som en overvældende oplevelse. Efter veloverstået eksamen maj 1931 skulle han aftjene sin værnepligt, og han bad så om at måtte blive sygepasser. Det blev han så, først som rekrut på Ribegades kaserne i Kbh, siden på infirmeriet i Vordingborg. Her havde han god tid til at læse, og han fik også lejlighed til at lære praktisk sygepleje på det civile sygehus. Bagefter ønskede han at vende tilbage til Philadelphia, men de havde ikke umiddelbart brug for ham der, så i 3 måneder var han ansat på Statshospitalet i Nykøbing Sj. Derfra blev han så opfordret til at komme tilbage som afdelingsleder på Philadelphia. På cykelturen dertil gik han ind i skoven og takkede Gud, og han stolede fuldt ud på, at Gud ville hjælpe ham i kaldet. Han var nu afdelingsleder uden fast ansættelse i to år fra 1. jul 1933 - 1. maj 1935, men da han ønskede at få fast ansættelse, fik han afslag. Det skyldtes, at han var blevet behandlet for smerter i venstre arm, og at han i den forbindelse havde fået stillet diagnosen: syringomyeli som er en invaliderende sygdom. Diagnosen var iøvrigt forkert. Det tog ham 10 år at komme over det slag, og det forandrede hans tillid til Gud og mennesker, fortalte han.

Rødegaard

Rødegaard er bygget omk. 1920 af en bager Christensen. Han havde allerede kroen i Resenbro og købte så hertil et par tdr. land som var udstykket fra Skellerup Nygård til en lystgård. Den var siden i fleres eje, men i 1931 købte bedstemor Bach den. Hun var blevet enke i 1930 og var oprindelig uddannet som sygeplejerske, så hun omdannede den til et plejehjem for 8 beboere. Der var kun hende og en ung pige af hendes familie, og da hun var oppe i årene havde hun brug for en medhjælp. Hun skrev flere gange til morfar - mærkeligt nok, sagde han, for de havde aldrig

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

kunnet lide hinanden. Men 1. maj 1935 gik han med violinkassen over skulderen den tunge vej fra Silkeborg til Resenbro. Det var et umådeligt tilbageslag: Han havde været afdelingsleder på et stort epileptikerhospital med mange medarbejdere, arbejdsdeling og hjælpemidler, og nu skulle han hjælpe sin stedmoder med at passe en håndfuld gamle mennesker på et lille sted med pumpe og das i gården. Eget værelse var der ikke til ham, han sov hvor der var plads, og det første år tjente de tilsammen 600 kr. Ca. 1 kr. om dagen til hver - det samme som han havde fået som diakonelev. Samarbejdet med Kristine Bach var heller ikke godt.

Han drømte stadig om at få et epileptikerhjem, og på Philadelfia havde de lovet at skaffe patienterne, men Rødegaard lå for nær bane og vej, så han købte "skoven i bakkerne" på 25 tdr. land for at bygge der. Myndighederne ville imidlertid ikke bevilge penge til det. Senere kunne han være blevet forstander for et epileptikerhjem i Juelsminde, men da var han gift, og mormor ville ikke flytte, så han måtte blive på Rødegaard. I 1936 udvidede de med det nye Rødegaard, som tilbygningen blev kaldt, så der blev plads til 30 beboere. Der blev også indlagt centralvarme, eget vandværk og wc'er.

Giftermål

Ca. 1 år efter ankomsten til Rødegaard kom der en sygeplejerske, frk. Hansen, på besøg. Hun var i familie med bedstemor Bach, og hun kendte en ung og giftefærdig ekspeditrice hos Peter Jessen i Silkeborg. Der kunne måske blive et par ud af hende og Peter. Og det blev der. De blev forlovet, og 11. maj 1937 blev de viet i Grønæk kirke ved Ans. Marie Elisabeth var vokset op hos Kren Jensen hvor morfar havde tjent som 16-årig, så de kendte hinanden, men dengang havde han blot været karl på gården, mens hun havde status som gårdmandsdatter.

Med mormors tilkomst rejste bedstemor Bach og overlod Rødegaard til det unge par som istedet ansatte en sygeplejerske.

Mens mormor ventede Peer, kom faster Else til Resenbro. Hun havde passet korlederen Frederik Rungs enke i en lang årrække og havde nærmest været i datters sted, men da fru Rung døde, blev hun psykisk syg, så de unge i Resenbro måtte tage sig af hende. Det var ikke godt, for faster Else var - med morfars ord - så "selvklog". Hun hersede med mormor og var nok skyld i, at Peer blev født 2 mdr. for tidligt. Det kunne have kostet mormor livet, og det var et under, at Peer overlevede det. Han vejede kun 3 pund og var lidt af en skrælling som lille. Da fru Rung ingen nær familie havde, måtte morfar også tage sig af boet efter hende.

Familien som jo efterhånden blev på 5 havde en stue og et soveværelse på Rødegaard til sig selv. Her sov forældrene i de hvide senge vi nu har i Årsdale og børnene i køjesenge + en barneseng. Der var også et skab til tøj med diverse papkasser ovenpå, skoene stod under sengene. Bad, toilet og køkken havde de fælles med beboerne. I 1941 blev Anne Christensen som var gårdmandsdatter fra Vestjylland ansat som kokkepige, og hun blev der til mormor og morfar gik af i 1979 - 38 år blev det til. Hun var i mange år den eneste tilbage som havde kendt børnene som små. Hun boede i et hus i Resenbro som morfar købte som embedsbolig for hende og sygeplejersken, fru Rasmussen. Faster Krølle i Lemvig levede ganske vist også længe, men hun var ikke nær så tæt på.

Opgangstid

I 1951 flyttede familien over på den anden side af Skærbækvej i et hus svigerfar havde ladet bygge på en grund ned mod Gudenåen. Rødegaard blev udvidet til at kunne rumme 42 beboere. Samme år købte han Annekset. Han var formand for bestyrelsen for børnehjemmet Solbo der havde haft til huse der. Men 1952 havde de bygget oppe ved skoven på Dybdalsvej, og så købte han bygningerne der lå ned til Gudenåen. De første fem år lejede han dem ud til en præst, men fra 1956 var det en relativt selvstændig del af Rødegaard med egen bestyrer. En overgang var der 16 beboere. Fra 1968/69 blev det nedlagt som plejehjem og igen lejet ud, indtil han i sep 1980 solgte det.

1968 overdrog han Rødegaard til en selvejende institution med sig selv som forstander. Der blev bygget en stor ny beboerbygning som blev taget i brug 29. maj 1968. Der var nu plads til 58 beboere, og medarbejderstaben blev udvidet betydeligt.

Brolund m.m.

Brolund købte han i 1956. Den var en lille landejendom ned til Gudenåen og indrettet til gartneri omk. 1910, men da svigerfar kom til Resenbro i 1935 boede der en enkemand med fem børn. Han trak om med en trillevogn med fisk i Resenbro. Efter købet fik svigerfar en aftale i stand med Adolf Hansen der havde været krokarl hos Jensen på kroen, men som nu levede som kolportør af bøger, om at han skulle passe stedet og levere naturalier til Rødegaard. Han boede ovenpå, mens en familie lejede selve lejligheden. Det var et sølle foretagende der helt gik op i druk. Men midt i 1960'erne lykkedes det at slippe af med dem, og i 1967 stod Brolund nyistandsat klar til, at børnene kunne bruge den som feriebolig. Adolf havde bygget et hus til sig selv ude ved stalden. Vi var der første gang i sommeren 1967 og dernæst i samtlige ferier i de næste mange år. I 1977 overdrog svigerfar gården til sine tre børn, og vi skiftedes nu til at bo der i ferierne, indtil vi i 1991 solgte stedet. Vi var flyttet til Bornholm, og hverken Peer eller Mogens ønskede at overtage det.

Af andre besiddelser havde svigerfar en årrække Gl. Kjærsgaard ude ved ringvejen. Det var hovedbygningen til en tidligere herregård, og her indrettede han et motel med skiftende forpagtere. Bentes og mit bryllup blev holdt her i stor stil i 1966.

Morfar var en aktiv mand. Han blev med årene Resenbros største skatteyder, og han var formand for Linå menighedsråd fra 1962. Altid tumlede han med planer om at udvide og forbedre plejehjemmet og med at købe og sælge huse og grunde. Men her var mormor oftest af en anden mening. I hjemmet var der fri diskussion om politik,

seksualitet og religion. Han havde med årene taget kraftig afstand fra sin indremissionske baggrund og fra sin fars hårdhændede opdragelse. Så sent som da han lå for døden, havde han et indre opgør med ham.

Hans liv i Resebro var ikke det, han havde drømt om. Han oplevede de sociale omgivelser som smålige, hvad enten det var venstrebøndernes evige nej eller socialdemokraternes pamperi. Men han kunne lide patienterne og sit arbejde for dem. I hjemmet var han det afgjorte, ofte noget urolige centrum. Barndommens savn og fattigdom sad i ham som en kilde til både fremdrift og utilfredsstillethed midt i fremgangen. Og rigtig svært blev det, da han blev ældre og fik afslag på sit ønske om at fortsætte på Rødegaard efter at være fyldt 70 - og det af en bestyrelse der var sammensat af venstremænd og socialdemokrater. Han var som kong Lear i sin afmægtige vrede, og denne vrede lod han også gå ud over mig. Jeg kunne ikke fortsætte på universitetet, og da det gik op for ham, slog hans tidligere beundring om i sin modsætning. Helst havde han hentet Bente hjem. Tilbageskuende er vi klar over, at han i de sidste år var blevet ramt af nogle små hjerneblødninger, så han var reduceret og dårligt kunne gå. Men Peer var som psykiater overbevist om, at det alene var psykisk betinget. Han blev indlagt på en psykiatrisk afdeling, kom hjem igen og blev plejet kærligt af mormor. Deres ægteskab havde ikke altid været særlig harmonisk, men i de sidste år var hun hans bedste støtte. Han døde på sygehuset i Silkeborg. Vi var på Brolund om sommeren, og jeg passede børn, mens Bente sad hos ham. Sidste gang jeg besøgte ham, lå han med min bog om Hørup. Den vendte på hovedet, men det var udtryk for hans ønske om forsoning.

Bente talte ved kisten i Linå kirke:

"Far er ikke mere. Mor har mistet sin mand og vi vores far. Gennem de sidste par år mærkede vi en tiltagende psykisk og fysisk udmattelse hos ham. Noget far selv led meget under - så aktiv og virksom, som han altid tidligere havde været. I denne strenge tid var mors kærlighed og utrættelige omsorg ham en stor fortrøstning. Far har udstridt. Et udtryk man har hørt så tit og blot er gået forbi, men som vi i fars tilfælde må erkende sandheden i. Far holdt meget af livet, men magtede det ikke mere. Smerten over hans død vil blive i os, men også glæden over at han har levet. Far vil blive i erindringen som en værdifuld dimension i vores eget og vores børns liv.

Far var en personlighed med rige evner. Hvad der lykkeligst kom til udtryk i hans virke. Han havde så megen varme i sit væsen, og hjælpeløse menneskers behov for omsorg og pleje talte helt umiddelbart til fars ønske om at gøre godt. Far havde lederevner, og han udførte sit arbejde samvittighedsfuldt og med dygtighed og viljestyrke. Han var i stand til at tage de endelige beslutninger - og til at vove pelsen - når det gjaldt. Men han var også parat til at dele ansvaret med andre, når det var det, der var brug for. Her var far oprigtig demokratisk i sin indstilling, og han var fremsynet indenfor det virkefelt, hvor han havde valgt sin livsopgave.

Blandt de forskellige tillidshverv, som far havde i sognet, omfattede han menighedsrådsarbejdet og herunder restaureringen af kirken vi står i med særlig interesse. Far kæmpede mod barndommens mørke kristendom, og troen og tvivlen vekslede i hans sind og var ham en stadig udfordring. Men i det kirkelige fællesskab, i salmesangens lovprisning, kunne han oprigtigt være med. I sit gudsforhold, som på alle andre af livets områder, var far et ærligt menneske og imod enhver form for forstillelse.

Som familie husker vi utallige gode timer i livlig diskussion med far. Når vi sad rundt om spisebordet og endevendte moralen, religionen og de politiske problemer, var far rigtig i sit es. Og vi nød det. Far kunne have så hjertelig en latter og en så rammende replik. I meningsudvekslingen var børn og voksne lige, og det kunne gå hårdt til. Far var klog her. Med sin egen autoritære opdragelsesbaggrund vidste han, hvor vigtig den personlige frigjorthed er, og det var ham magtpåliggende at give sine børn løse tøjler. Han ville stimulere os til selv at drage vore slutninger og til at stole på vores egen dom. Han elskede os med en betingelsesløs kærlighed og gav os sammen med mor på alle områder bedre opvækstvilkår, end han selv havde haft. Vi har som familie haft et rigt liv sammen.

Barndommen blev i far som et skår i sjælen. Og mindet om ham ville ikke være rigtigt uden at fastholde den tragiske grundtone, der hermed også kom ind i hans liv. Den formørkede hans ellers på mange måder lyse og optimistiske sind. Og den tærede på de mange ressourcer, som far ellers havde i sig. Far var langt fra et selvhvilende menneske, og hans sind var i en evig bevægelse og skiften. Livet med ham har lært os meget. Han var i mere end en betydning af ordet: meget menneskelig, og hans eksempel viser, at et menneskes storhed kan bestå i dets evige søgen og kamp, og i dets inderlige ønske om i sit ydre virke og i forholdet til sine nærmeste at gøre det så ret og godt, som han kunne. Vi respekterede og holdt af hjertet af far, som det sammensatte og - sande - menneske han var.

Og vi skal synge den dejlige salme: "Se nu stiger solen af havets skød." Det var en af fars yndlingssalmer, og han havde ønsket den til denne dag. I salmen ligger den fortrøstning til en kærlig og nådig Gud, som mor siger, far bevarede til det sidste. "For når jeg har tænkt mig træt til døde, så sig mig du, oh Gud, hvad du har tænkt." Men salmen gennemstrømmes også af den fryd og ydmyghed, som far altid følte overfor naturens og livets under. Det er den lyse, virksomme dagstemning, som far holdt så meget af, og som han gerne ville have holdt sit væsen fast i. Glæden over livet - gå-på-modet - skabte han grobund for hos os børn, og jeg tror, at han også med denne salme tænkte på os, som skal gå videre. For som han sagde en dag på sygehuset, da han må have set sorgen i mit ansigt: "Nu skal du - glad og frisk - gå hjem til dit og din familie." Tak far. Æret være dit minde."

Begivenheder i hans liv:

- Han var ansat som Jordedreng 1920-1927 i forskellige steder.
- Højskoleophold: Indremissions højskole, 1927-1928, Nr. Nissum.
- Han blev uddannet som diakon 1928-1932 i Philadelphia.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- Han aftjente sin værnepligt som Sygepasser 1931 på Ribegades kaserne, Kbh..
- Han var ansat som Afdelingsleder 1933-1935 i Philadelphia.
- Han arbejdede som plejehjemsforstander 1935-1979 på Rødegaard, Resenbro.
- Han gik på pension 1979 i Resenbro.

Børn af dette ægteskab:

- Peer Liisberg** blev født den 22 Jan. 1938 i Resenbro. Andet navn for Peer er Peer Thygesen Liisberg. Peer blev gift med **Grete Sivertsen**, datter af **Holger Valdemar Sivertsen** og **Johanne "Hanne" Gundersen**, den 29 Dec. 1962 i Linå kirke.
- Bente Thygesen Liisberg** blev født den 8 Nov. 1941 i Resenbro, Linå, Skanderborg og blev døbt den 14 Dec. 1941 i Voel kirke (pastor Blinker). Andet navn for Bente er Bente Thorborg. Bente blev gift med **Karsten Thorborg**, søn af **Johs. Thorborg** og **Grete Fog**, den 22 Okt. 1966 i Linå kirke.
- Mogens Liisberg** blev født den 28 Aug. 1946 i Resenbro. Andet navn for Mogens er Mogens Thygesen Liisberg. Mogens blev gift med **Birte Jacobsen** den 8 Aug. 1969 i Holstebro kirke. Ægteskabet endte med skilsmisse i 1989. Mogens blev derefter gift med **Lone Sylvester Hvid**, datter af **Harly Sylvester Hvid** og **Karen Lervad**, i Maj 1994 i Fredericia. Parret var barnløse.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

2. generation (Forældre)

2. Anders Pedersen, søn af **Mads Pedersen Kudsk** og **Jensine Nielsdatter**, blev født den 21. Aug. 1871 på Illerhede, Grønbæk sogn, blev døbt den 17. Sep. 1871 i Grønbæk kirke, døde den 25. Aug. 1953 i Kjellerup i en alder af 82 år, og blev begravet den 29. Aug. 1953 i Grønbæk.

Biografi: Anders Pedersen overtog faderens gård og havde denne boende på aftægt ved FT 1901. Kort efter mormors fødsel 1908 flyttede han fra Iller Hede til Kjellerup by i Hørup sogn hvor han var handelsmand. Ved FT 1916 boede han der som enkemand med datteren Mette som husbestyrerinde. Børnene Rønning, Emma og Maks boede også hjemme. Han beskrives som en meget venlig mand. Vi har billeder af ham og hans børn fra hans 80 års fødselsdag 1951. Bente og brødrene kan huske ham.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som boelsmand på Illerhede.
- Barn sat i pleje hos hos Kren Jensen 1908 Iller
- Han arbejdede som handelsmand fra 1908 i Kjellerup

Anders blev gift med **Marie Elisabeth Rønning** den 20. Sep. 1891.

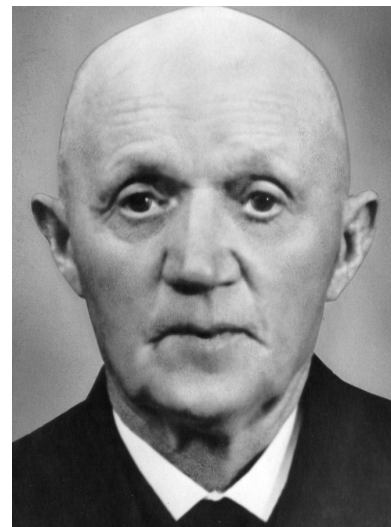
Børn af dette ægteskab:

- Nicoline Frederikke "Line" Pedersen** blev født den 26. Sep. 1892 i Iller, blev døbt den 16. Okt. 1892, døde i 1967 i en alder af 75 år, og blev begravet på Grønbæk kirkegård. Et andet navn for Nicoline var Nikoline Frederikke Petersen.
- Jensine "Signe" Pedersen** blev født den 21. Sep. 1893 i Iller, blev døbt den 15. Okt. 1893 i Grønbæk, og døde i 1984 i en alder af 91 år. Et andet navn for Jensine var Jensine Marie Petersen.
- Emma Pedersen** blev født den 10. Jan. 1895 på Illerhede og døde Omk. 15. okt 1988 i en alder af 93 år. Et andet navn for Emma var Emma Hansen. Emma blev gift med **Aage Hansen**.
- Mette Kjerstine Pedersen** blev født den 26. Jul. 1895 i Iller og blev døbt den 18. Aug. 1895 i Grønbæk. Et andet navn for Mette var Mette Kirstine Kjølgaard. Mette blev gift med **Ukendt**.
- Agnes Pedersen** blev født den 22. Sep. 1897 i Iller, blev døbt den 10. Okt. 1897 i Grønbæk, døde i 1964 i en alder af 67 år, og blev begravet på Grønbæk kirkegård. Årsagen til hendes død var Meningitis. Et andet navn for Agnes var Agnes Elisabeth Petersen.
- Magda Helene Pedersen** blev født den 4. Nov. 1899 i Iller og blev døbt den 26. Nov. 1899 i Grønbæk. Et andet navn for Magda var Magda Helena Schultz. Magda giftede sig med 'ukendt' **Schultz**.
- Rønning Pedersen** blev født den 3. Mar. 1902 på Illerhede og blev døbt den 31. Mar. 1902. Rønning blev gift med **Fru Rønning Pedersen**.
- Max Pauli Pedersen** blev født den 25. Jan. 1906 på Illerhede og blev døbt den 27. Feb. 1906 i hjemmet. I Kirken 23. apr. Max blev gift med **Kirstine G. Pedersen**.
- Marie Elisabeth Pedersen**. Marie blev gift med **Peter Liisberg** den 11. Maj 1937 i Grønbæk kirke.

3. Marie Elisabeth Rønning, datter af **Peter Larsen Rønning** og **Nicoline Jensen**, blev født den 18. Okt. 1870 i Stoholm, Feldingbjerg sogn, Viborg, blev døbt den 6. Nov. 1871 i hjemmet. Fremstillet i kirken 6. Apr., døde den 15. Jun. 1908 på Illerhede i en alder af 37 år, og blev begravet den 19. Jun. 1908 i Grønbæk. Årsagen til hendes død var barnsnød.

Biografi: Kirkebogen for Feldingbjerg sogn melder for 1870: "18de October Marie Elisabeth Rønning. Hjemmedøbt formedelst Sygdom den 6te November. Daaben bekræftet i Kirken paa Skjærtorsdag d. 6. April 1871. Forældre: Kjøbmand ved Stoholm Peter Larsen Rønning og Hustr. Nicoline født Jensen, 34 Aar." Hendes mor døde, da hun var 9 år, og hun boede derefter med sin far og søskende i Viborg. Hun blev gift som 21-årig og fødte 9 børn. Den sidste fødsel klarede hun ikke. Hun døde af barselsfeber 14 dage efter fødselen af Bentes mor. Barnet blev opkaldt efter hende og blev efter hendes ønske på dødslejet sat i pleje hos en familie af deres nære bekendtskab, Kren Jensens på Iller Hede.

Marie blev gift med **Anders Pedersen** den 20. Sep. 1891.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

3. generation (Bedsteforældre)

4. Mads Pedersen Kudsk, søn af **Peder Pedersen Kudsk** og **Mette Nielsdatter**, blev født den 1 Okt. 1826 i Iller, Grønbæk Sogn, blev døbt den 26 Dec. 1826 i Grønbæk kirke, døde den 17 Feb. 1905 på Illerhede i en alder af 78 år, og blev begravet den 24 Feb. 1905 i Grønbæk.

Biografi: Mads Pedersen var gårdmandssøn fra Iller i Grønbæk sogn. Hans første kone, Kirsten Pedersen, fødte to børn der begge døde som små, selv døde hun kort efter fødselen af det sidste. Hans anden kone var Jensine Nielsdatter som bragte et illegitimt barn på 6 år, Lars Hilker, ind i ægteskabet. Et par måneder efter brylluppet nedkom Jensine med den første af 3 drenge.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som boelsmand på Illerhede.

Mads blev gift med **Kirsten Pedersen**.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Peder Pedersen** blev født i 1862 på Illerhede, døde den 3 Jul. 1864 på Illerhede i en alder af 2 år, og blev begravet den 10 Jul. 1864 i Grønbæk.
- ii. **Peder Pedersen** blev født den 23 Okt. 1864 og blev døbt den 18 Nov. 1864 i Hjemmet.

Mads blev derefter gift med **Jensine Nielsdatter** den 20 Okt. 1866 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk sgn Copuleret 1866 opsl. 256

13. 1866 den 20de October.

Enkemand Mads Petersen, Grdmd. paa Illerhede. 40 Aar gl. vacc. 27 Mai 1828 af Weihe

2det Ægteskab. Stiftsattest af 16 Octob. 1866.

Pigen Jensine Nielsdatter. Datter af Gdm. Niels Laursen paa Illerhede, 33 Aar gl. vacc. 12 Juli 1834 af Krieger.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Christian Pedersen** blev født den 17 Dec. 1866 på Illerhede og blev døbt den 24 Feb. 1867 i Grønbæk kirke.
- 2 ii. **Anders Pedersen**. Anders blev gift med **Marie Elisabeth Rønning** den 20 Sep. 1891.
- iii. **Jakob Danielsen Pedersen** blev født i 1876 på Illerhede.

5. Jensine Nielsdatter, datter af **Niels Laursen** og **Ane Cathrine Jensdatter**, blev født den 12 Apr. 1833 i Grønbæk, Lysgaard, Viborg Amt, blev døbt den 19 Maj 1833 i Grønbæk kirke, døde den 14 Feb. 1904 på Illerhede i en alder af 70 år, og blev begravet den 22 Feb. 1904 i Grønbæk.

Biografi: Jensine voksede op hos forældrene på deres husmandslod på Illerhede. Hun blev konfirmeret allerede som 11-årig i april 1844, og endnu året efter boede hun iflg. FT 1845 hjemme. Men ved FT 1850 tjente hun hos en gårdmandsenke på en gård i sognet. 1859 kom hun galt afsted med en tegnværksarbejder fra Silkeborg, Johan Hilker, og året efter fødte hun en søn, Niels Hilker. Hun bar selv barnet og hendes far var blandt fadderne ved dåben. Hun var på det tidspunkt tjenestepige i Ans. 22. okt. 1866 blev hun gift med enkemanden Anders Petersen Kudsk der var 40 år og gårdmand på Iller hede. De har også været tidligt ude, for allerede i december fødte hun en søn. Senere fulgte 2 sønner mere blandt hvilke Anders Pedersen som skulle blive far til Bentes mor. Ved FT 1880 levede hun som 47-årig gårdkone med mand og de 4 sønner på gården. Hun døde året før sin mand som aftægtskone på gården hos sønnen Anders.

Jensine havde et forhold til **Johan Hilker** i Sep. 1859. Dette par blev ikke gift.

Begivenheder i hans liv:

- Han var ansat som Teglværksarbejder i Silkeborg.

Deres barn:

- i. **Niels Hilker** blev født den 20 Maj 1860 i Iller.

Jensine blev gift med **Mads Pedersen Kudsk** den 20 Okt. 1866 i Grønbæk kirke.

6. Peter Larsen Rønning, søn af **Lars Henningsen** og **Anne Pernille Andersdatter**, blev født den 21 Jul. 1828 i Rynkeby, Odense amt, blev døbt den 21 Jul. 1828 i Hjemmet, døde den 6 Jul. 1889 i Viborg i en alder af 60 år, og blev begravet den 12 Jul. 1889 i Viborg Sortebrødre sogn. Et andet navn for Peter var Peder Larsen.

Biografi: Peder Larsen var uægte søn af en holstensk herskabstjener og tjenestepigen Anne Petronille Andersdatter i

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Rynkeby syd for Kerteminde. Efter fødslen forlod hun sognet. Drengen blev vaccineret i Kerteminde i sep. samme år og kom i pleje hos en familie i Fiskbek, Viborg amt. Plejeforældrene var begge født Rønning og var fætter og kusine. Deres bedstefar var Niels Rønning, degn i Vejlbj på Vestfyn og stamfader til flere generationer af skolefolk på Fyn og i Jylland ud til Lillebælt. Præsten skrev en hel lille nekrolog i kirkebogen ved hans død 1779: "d. 19 Febr: begr: hæderlige og vellærde Sr. Niels Rønning, Sognedegn for Veilbye Menighed. Han var født i Fredericia An: 1715 d: 3die May, dimitteret fra den latinske Skole sammesteds og optaget blant Kiøbenhavns Universitets Studenteres Tal An: 1736, kaldet til Degn her til Menigheden først i Augusti An: 1739. Efterat han saaledes udi 39½ Aar havde til Opbyggelse og med Nøjagtighed rosværdigen forestaaet sit Embed i Kirken og Skolen, samt desuden foruden sit Embed, ved sin gode Indsigt i Vundlæge=Videnskab i endeel Aar tient og ved Guds Hielp hiulpet mangfoldige baade i Sognet selv og i Egnen her omkring, blev han selv overfalden af en langsom og udtærende Sygdom, hvorved hans timelige Liv udløb Natten imellem d:15de og 16de hujus, da hans Alder var bragt til 63 Aar 9 Maaneder 12 Dage." Degneparret fik 9 børn, men kun 4 blev voksne: Søren Christian, Helvig, Bodild Marie og David. Af dem blev Søren Christian lærer i Husby og David i Amitsbøl på den anden side Bæltet ved Fredericia. Det var deres børn: Thomas fra Amitsbøl og Anna Maria fra Husby der som gift møllerpar på Rønninggaard i Fiskbæk blev plejeforældre for den små Peter Larsen.

Søren Christian Rønning (1742-før 1813) var altså skolelærer og degn i Husby, og han blev som sådan efterfulgt af en søn og denne igen af sin søn. Anna Maria var den ældste af de 4 børn.

David Rønning (1753-1814) var skoleholder i Amitsbøl ved Fredericia. Der var 2 sønner, Niels og Thomas, i ægteskabet. David Rønning har nok været alvorligt syg, da præsten i 1813 visiterede skolen, for denne skrev: "10 Novbr visiteret Ammitzbøl Skole, hvor jeg fandt mig yderst misfornøjet med Skolehold. Rønning. Samme Dag indført Hendrik Rudolf Steinmeyer, en af mine seminaristiske Elever, som der i Vinter skal holde Skole." Året efter døde Rønning.

Thomas Rønning (1785-1853) skulle ikke være lærer. I stedet kom han til sin faster Hedvig (1746-1818) og hendes mand, Bendix Kop (1752-1819) i Fiskbæk, Viborg amt. Kop var egenmægtig godsforvalter på Tårupgård stiftelse og boede selv på en af godsets gårde, Ørredgård. I årene omk. 1800 opkøbte han flere ejendomme og samlede dem under navnet Rønninggård, opkaldt efter hans hustru. Parret var barnløst, men de tog sig igennem årene af flere af hendes slægtninge. Hendes søster Bodil (1755-) boede der fast, og ved FT 1787 havde de også en bror til Thomas, Niels på 5 år, boende. Han blev senere farver med stor familie i Kerteminde.

18. dec 1795 skrev Bendix Kop sit og konens testamente: "Skulle de begge ved døden afgå, eller den efterlevende indlade sig i nyt ægteskab, da skal jomfru *Bodil Marie Rønning*, som er min Hedevid Rønnings søster, være deres eneste arving, dør hun før den længstlevendes død, da deles deres efterladenskab i trede lige dele således, a) *Bodil Marie Rønnings livsarvinger 1/3 del.* b) *Søren Christian Rønning* som er Hedevids broder 1/3 del. c) *David Rønning* som også er Hedevids broder 1/3. Men er Bodil Marie Rønning uden livsarvinger, deles arven mellem de andre to. Er disse døde, går den til deres livsarvinger, dog skal de være forpligtet til at give Jens Kop, som er Bendix Kops broder så længe han lever anstændig fri loge etc." [Jens Kop var blind og husmand i Rogenstrup, men døde 1717].

Både Bendix og Hedvig døde i 1818, og Rønninggård gik i arv til Bodil. Jeg formoder, at Thomas stod for driften af den. Hun døde imidlertid allerede i 1821. Brødrene var forlængst døde, så arven må være gået til Søren Christians 4 børn og David Rønnings 2 sønner. Thomas har utvivlsomt været udset til at efterfølge hende på gården.

Det ses ikke hvornår Thomas kom til onklen på Rønninggaard, ved FT 1801 var han der endnu ikke, men mon ikke han er kommet efter faderens død i 1814? I 1818 var han der i hvert fald, for i sep besvangrede han en to år ældre tjenestepige fra Anderslevgaard i sognet. Hun fødte 26. jun 1819 en søn, Jens Thomasen. Det skulle imidlertid ikke blive de to, for måneden før fødslen giftede han sig med sin kusine, Anna Maria Rønning (1775-1840) fra lærerhjemmet i Husby. Jeg kan tænke mig, at der har ligget arvehensyn bag. I det gamle bondesamfund var gården en kapital der skulle forvaltes. Slægten, ikke individet, var det vigtigste i en tid hvor social sikring ikke fandtes, og hvor man gjorde sin pligt uanset hvad.

I hvert fald sad han ved FT 1834 i Fiskbæk som mølleeejer og avlsbruger på Rønninggaard. Ægteparret var barnløst, men de tog 2 "uægte" fødte drengebørn til sig som plejesønner: Peder Sørensen der var kommet til Fiskbæk som 22-årig tjenestekarl i 1830 og så altså Peder Larsen fra Rynkeby på Fyn. Han var i 1834 6 år. Og det er ham der senere som Peter Larsen Rønning skulle overtage Rønninggård og Fiskbæk mølle og blive Bentes oldefar på mødrene side.

Han blev vaccineret i Kerteminde 1. sep 1828 af en læge ved navn Harder. David Rønnings kone hed Harder til efternavn, så mon ikke han har formidlet barnet til Rønningfamilien? Og det er sandsynligvis en af Frederik Rønnings døtre der har taget barnet med til Fiskbæk. Frederik Rønning var Søren Chr. Rønnings søn og efterfølger som lærer i Husby, og to af hans døtre kom henholdsvis 1828 og 1829 til Fiskbæk for at tjene hos deres slægtning Thomas der jo 1821 havde overtaget Rønninggård i Fiskbæk efter sine plejeforældre.

Vi finder Peder Larsen dér i FT 1834 og 1840, ved den sidste som Peder Larsen *Rønning*. Han blev konfirmeret i april 1843, og 14. maj drog den nu 14-årige Peder afsted som købmandslærling til Randers og kom tilbage til Rønninggård fra Ebeltoft som 22-årig handelsbetjent 31. jan 1851. 27. feb døde hans plejemor Anne Marie og 21.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

dec 1853 også plejefaderen Thomas. Og det blev ham og ikke plejebroderen der overtog Rønninggård. Året efter giftede han sig med pigen Nicoline Jensdatter på 17 år, og 10 måneder senere fødte hun deres første barn som blev døbt Thomasine i Fiskbæk kirke, opkaldt efter plejefaderen. Peder Larsen var altså nu blevet gårdmand og møller på Fiskbæk mølle, og her møder vi familien i FT 1855 og 1860. Kort efter må de have forpagtet møllen ud til en gårdmand, Niels Chr. Simonsen, men året 1863 har været et anno horribile for dem. Nicoline fødte i feb en søn som kun blev 1 dag gammel, forpagteren og hans familie forlod sognet 1. maj 1863, og Rønning måtte afhænde Rønninggård og flytte til en midlertidig lejebolig i Viborg. Herfra etablerede parret sig som købmandsfolk i jernbaneflækken Stoholm i Feldringbro sogn. Det er mærkeligt, at han sådan forlod Rønninggård, men en efterkommer af plejebroderen Peder Sørensen har hørt, at det var fordi han ikke havde kunnet klare driften. I nov 1876 fødte den nu 40 årige Nicoline her sit 13. barn, Kirstine. Hun blev hjemmedøbt 4. feb 1877 "formedelst Sygdom". Dåben blev efter faderens ønske bekendtgjort - ikke i Feldingbro kirke -, men i den nærmere liggende kirke i nabosognet Gammelstrup 24. nov 1877. Jeg formoder, det er Nicoline der har været syg, siden barnet først blev hjemmedøbt hele tre måneder efter fødslen. Hun døde 43 år gammel i Viborg 21. jan 1880 og blev begravet i Gammelstrup. Familien splittedes ad: To af børnene, Lovise på 18 og Kirstine på 3 år, var i flg. FT 1880 i huset hos en møllerfamilie på Jordbro mølle i Kvosted sogn, Fjends herred. Lovise har selvfølgelig skullet passe den små Kirstine. Den 13-årige Nicoline Petrine og senere også den 7-årige Christian kom til gårdmand Visti Nielsens i Feldingbro. Efter aftale med Peter Rønning 1883 forblev de i deres nye hjem, mens Bentes mormor, Marie Elisabeth, der på det tidspunkt var 9 år, boede med 3 søskende hos faderen i Viborg. Han var nu forhv. købmand, men fik snart arbejde som assistent på et dampskibsanvisningskontor i byen. 10. jun 1883 giftede han sig igen og fik endnu 4 børn. Det sidste døde kort efter fødslen i nov 1888. I april 1889 døde hans 2. kone, og selv døde han i juli samme år, 60 år gammel. Foruden børnene af første kuld efterlod de sig tre småbørn på 6, 4 og 2 år. De to ældste kom til halvsøsteren, Anne Marie Rønning, der var jordmoder i Hammershøj. Jeg ved ikke, om det også gjaldt den yngste, Thomas.

Der er deroute i det: Fra ingenting blev han arving til gård og mølle, men derfra gik det ned ad bakke: først småkøbmand og til sidst dampskibsagent og to gange enkemand. Men børn kom der ud af det: 13 med sin første kone og 4 med den anden.

Begivenheder i hans liv:

- Biologiske forældre: Anne Petronelle Andersdatter & Lars Henningsen, Rynkeby, Odense amt.
- Plejeforældre: Thomas & Anna Maria Rønning, Rønninggaard, Fiskbæk.
- Han blev konfirmeret 23 Apr. 1843 i Vorde kirke.
- Han blev uddannet som købmandslærling 1843-1851 i Randers amt.
- Han arbejdede som købmand og møller 1853-1863 i Fiskbæk, Viborg amt.
- Han boede 1863 i Viborg.
- Han arbejdede som købmand 1864-1880 i Stoholm, Feldingbjerg sogn, Viborg.
- Han var ansat som fuldmægtig (assistent) ved dampskibsekspeditionen 1884 i Viborg.

Peter blev gift med **Nicoline Jensen** den 9 Mar. 1854 i Fiskbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB: Copulerede 1854: (Opslag 165)

9de Marts Fiskbek Kirke

Ungkarl Peter Larsen Rønning gl. 25 Aar. Vacci. 11te September 1828 af Distrikslæge Haarder Kjertemind.

Opholdssted Fiskbek.

Pigen Nicoline Jensdatter. 17ten Aar. Vacci. 26de Juni 1844 af Stiftsfys. Lind. Opholdssted Fiskbek.

Forlovere: P. Levinsen, Jens Pedersen Gaardmænd i Fiskbek.

Børn af dette ægteskab:

- Thomasine Rønning** blev født den 13 Jun. 1854 i Fiskbæk, Nørlyng, Viborg og blev døbt den 16 Jul. 1854 i Fiskbæk kirke. Thomasine blev gift med **Bertel Andersen Bek** den 22 Jul. 1876 i Højbjerg Kirke.
- Ane Marie Rønning** blev født den 4 Jan. 1856 i Fiskbæk, blev døbt den 24 Mar. 1856, og døde den 10 Jan. 1940 i Hammershøj i en alder af 84 år. Ane blev gift med **Anders Jensen** den 24 Nov. 1876 i Nibe.
- Jens Frederik Rønning** blev født den 28 Okt. 1857 i Fiskbæk, blev døbt den 8 Nov. 1857 i Hjemmet, døde den 24 Nov. 1857 på Fiskbæk mølle, og blev begravet den 28 Nov. 1857 i Fiskbæk.
- Inger Sophie Birgitte Rønning** blev født den 19 Mar. 1859 i Fiskbæk og døde den 18 Okt. 1910 i St. Johannes sogn, Århus i en alder af 51 år. Inger blev gift med **Jens Carl Jensen**.
- Lovise Frederikke Rønning** blev født den 14 Aug. 1861 i Fiskbæk, blev døbt den 18 Aug. 1861 i Hjemmet, Publ. 26 dec 1861, og døde den 16 Feb. 1936 i Skive i en alder af 74 år. Lovise blev gift med **Niels Ajstrup Pedersen** den 25 Okt. 1881.
- Frederik Rønning** blev født den 15 Feb. 1863 i Fiskbæk, døde den 15 Feb. 1863 i Fiskbæk, og blev

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- begravet den 22 Feb. 1863 i Fiskbæk.
- vii. **Engelberthine Jensine Rønning** blev født den 6 Okt. 1864 i Viborg og blev døbt den 7 Feb. 1865 i hjemmet, publiceret i Sortebrødre kirken 27 apr 1865. Engelberthine blev gift med **Frands Bendixen** den 11 Dec. 1887 i Århus domkirke.
  - viii. **Nicoline Petrine Rønning** blev født den 10 Dec. 1866 i Stoholm, Feldingbjerg Sogn og blev døbt den 24 Mar. 1867. Nicoline blev gift med **Carl Ferdinand Pedersen**.
  - ix. **Peder Frederik Rønning** blev født den 25 Jan. 1869 i Stoholm, Feldingbjerg Sogn.
  - 3 x. **Marie Elisabeth Rønning**. Marie blev gift med **Anders Pedersen** den 20 Sep. 1891.
  - xi. **Christian Christensen Rønning** blev født den 3 Apr. 1873 i Stoholm, Feldingbjerg Sogn og blev døbt den 27 Jul. 1873 i Gammelstrup kirke. Christian blev gift med **Jensine**.
  - xii. **Jens Dususin Rønning** blev født den 14 Jun. 1875 i Feldingbjerg. Jens blev gift med **Tolline Pedersen Skovborg-Fog** den 19 Nov. 1898 i Fåborg kirke.
  - xiii. **Kirstine Rønning** blev født den 1 Nov. 1876 i Stoholm, Feldingbjerg Sogn og blev døbt den 4 Feb. 1877 i Hjemmet. Kirstine blev gift med **Niels Vilhelm Martinus Evaldsen** den 3 Mar. 1896 i Borris, Viborg amt.

Peter blev derefter gift med **Christine Christensen**, datter af **Christen Pedersen** og **Inger Christensdatter**, den 10 Jun. 1883 i Viborg domkirke.

Ægteskabsnotater: KB Viborg domsogn 1883, opsl. 114:

Enkemand, fhv. Kjøbmand Peter Larsen Rønning i Søndresogn; født d. 21 Juli 1828; 2 Ægteskab.

Pige Christine Christensen i Domsognet; født 21 Marts 1847.

Forlovere: Bolsmand Christen Madsen i Rogenstrup og Mbygger S. C. Christensen paa Viborg Mark.

Vielse 10 Juni i Kirken

Kgl. Vielsesbrev af 6-6-83

Biografi: Christine var født udenfor ægteskab og var ved FT 1850 i pleje hos en gårdmand i Lem. I 1880 melder FT, at hun bor hos moderen og 4 søskende og modtager fattighjælp fra Lem sogn.

Begivenheder i hendes liv:

- Plejebarn: Lem, Viborg.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Nicoline Jensine Rønning** blev født den 20 Jun. 1883 i Viborg Domsogn og blev døbt den 10 Sep. 1883 i Domkirken.
- ii. **Martha Christine Rønning** blev født den 9 Jul. 1885 i Viborg Domsogn, blev døbt den 27 Dec. 1885 i Kirken, døde den 7 Jun. 1906 i en alder af 20 år, og blev begravet den 12 Jun. 1906 i Hammershøj.
- iii. **Thomas Rønning** blev født den 29 Apr. 1887 i Viborg Domsogn, blev døbt den 27 Jan. 1888 i hjemmet, publ. i kirken 17 Jun 1888, og døde i 1955 i Horsens i en alder af 68 år. Thomas blev gift med **Birgitte Knudsen** den 15 Maj 1921 i Horsens Klosterkirke.
- iv. **Kristine Rønning** blev født den 1 Nov. 1887 i Sortebrødre sogn, Viborg, blev døbt den 14 Feb. 1888 i Hjemmet, døde den 21 Feb. 1888 i Viborg, og blev begravet den 26 Feb. 1888 i Sortebrødre sogn.

7. Nicoline Jensen, datter af **Jens Nielsen Knudsen** og **Inger Michelsdatter**, blev født den 11 Apr. 1836 i Låstrup, Viborg Amt, blev døbt den 5 Jun. 1836 i Låsby, døde den 21 Jan. 1880 i Viborg i en alder af 43 år, og blev begravet den 28 Jan. 1880 i Gammelstrup.

Biografi: Nicoline voksede op i beskedne kår og kom ud at tjene i Fiskbæk efter konfirmationen. Det var i 1851, og hun var 15 år. Her mødte hun Peter Larsen Rønning der kort forinden var kommet hjem fra Ebeltoft som uddannet handelsbetjent. Han hjalp sin plejefar på Fiskbæk møllen og på Rønninggaard og overtog bedriften efter hans død 1853. Der var grundlag for giftermål, og de blev gift året efter og kunne sidde i gode økonomiske kår. Hun var 17-år, fødte 13 børn - det 12. var en dreng og blev derfor døbt Jens *Dususin*. Hun døde som 43-årig. Et kvindeliv!

Begivenheder i hendes liv:

- Hun var ansat som tjenestepige 1851 i Fiskbæk.

Nicoline blev gift med **Peter Larsen Rønning** den 9 Mar. 1854 i Fiskbæk kirke.

4. generation (Oldeforældre)

8. Peder Pedersen Kudsk, søn af **Peder Andersen Kudsk** og **Maren Pedersdatter**, blev født den 16 Okt. 1796 i Iller, Grønbæk Sogn, blev døbt den 27 Nov. 1796 i Grønbæk kirke, døde den 1 Jun. 1850 i Iller i en alder af 53 år, og blev begravet den 7 Jun. 1850 i Grønbæk. Årsagen til hans død var Kolik.

Biografi: Peder Pedersen var gårdmand i Iller by, Grønbæk sogn. Hans første ægteskab med Jytte Aaboe er en trist historie. Hun var datter af præsten i Grønbæk, Thomas Aaboe. Parret var kommet galt afsted og blev viet i præstegården 21. apr 1819, og i juni samme år fik de en søn, Thomas. 3 år senere blev de skilt og kort efter døde hun hos forældrene i Grønbæk præstegård i forbindelse med fødselen af søn nr. 2, Niels Michal. Han blev døbt i Grønbæk kirke samme dag hun blev begravet og ses at være vokset op hos Peder Pedersen.

Hans anden kone hed Mette Nielsdatter fra den anseelige Annexgaard i Svostrup. Vielsen foregik i Svostrup kirke som var annekskirke til Grønbæk. Hun fødte ham sønnen Mads 1. okt 1826, men døde i forbindelse med en ny fødsel som 27-årig i 1832. - Det er Mads Bente nedstammer fra. I aug samme år døde Thomas.

Peder giftede sig for tredje gang året efter og fik yderlige 3 børn. Han havde ved FT i 1834 sin far, Peder Andersen, på aftægt. Selv døde han på gården som enkemand i 1850.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Iller, Grønbæk Sogn.

Peder blev gift med **Jytte Aaboe**, datter af **Thomas Aaboe** og **Elisabeth Sophie Guldager**, den 21 Apr. 1819 i Grønbæk kirke. Ægteskabet endte med skilsmisse.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk sogn 1819 Copulerede:

Ungkarl Peder Pedersen af Iller Bye - Jordeier. 23 Aar Gl. & Jomfru Jytte Aaboe, 27½ Aar gl. af Grønbæk Præsteg. Forlovere: Sognepræst Niels S.T. Hr Præst Aaboe og Gaardbeoer Peder Andersen i Iller.

21 April 1819. Viet i Grønbæk Præstegard efter Bevilling af 17. April 1819. Jvf. reg. 313, 257. Vielsen forrettet af Hr. Povl Lund(?)

Børn af dette ægteskab:

- Thomas Pedersen** blev født den 7 Jun. 1819, blev døbt den 24 Jul. 1819 i Grønbæk kirke, døde den 9 Aug. 1832 i Illerhuse i en alder af 13 år, og blev begravet den 12 Aug. 1832 i Grønbæk.
- Niels Michael Pedersen** blev født den 31 Mar. 1822 i Grønbæk præstegård og blev døbt den 11 Apr. 1822 i Grønbæk.

Peder blev derefter gift med **Mette Nielsdatter** den 24 Maj 1825 i Svostrup Kirke.

Ægteskabsnotater: KB Svostrup 1825 Copulerede opsl. 147:

Enkemand Peder Pedersen fra Iller, 29 Aar G. og Pigen Mette Nielsdatter i Annexgaarden i Svostrup, 19 Aar gl. Forlovere: Hr Skolelærer [Frantz] Heigaard, Søren [Sørensen] Bull i Svostrup. Vielse i Kirken d: 24 May 1825.

Børn af dette ægteskab:

- 4 i. **Mads Pedersen Kudsk**. Mads blev gift med **Kirsten Pedersen**. Mads blev derefter gift med **Jensine Nielsdatter** den 20 Okt. 1866 i Grønbæk kirke.
- ii. **Jytte Pedersdatter** blev født den 3 Jul. 1830 i Iller, blev døbt den 12 Jul. 1830 i Grønbæk kirke, døde den 14 Jul. 1830 i Iller, og blev begravet den 18 Jul. 1830 i Grønbæk.
- iii. **Jytte Pedersdatter** blev født den 21 Jul. 1831 i Iller, blev døbt den 4 Sep. 1831 i Grønbæk, døde den 16 Apr. 1832 i Svostrup, og blev begravet den 19 Apr. 1832 i Grønbæk. Årsagen til hendes død var kighoste.

Peder blev derefter gift med **Anne Pedersdatter**, datter af **Peder Thomsen** og **Anne Jensdatter**, den 13 Okt. 1832 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: Kirkebogen for Grønbæk 1832:

13 Oct. 1830 Enkemand og Jordbesidder Peder Pedersen, 36 Aar gl, boer i Iller & Jomfru Anne Peders Datter af Ans, 26 Aar gl. Viiede i Kirken.

Forlovere Søren Pedersen og Peder Jensen, gaardmænd i Iller.

Gift 1. g.

Børn af dette ægteskab:

- Mette Marie Pedersdatter** blev født i 1833 på Illerhede.
- Anne Marie Pedersdatter** blev født i 1835 på Illerhede.
- Peder Pedersen** blev født den 14 Nov. 1837 på Illerhede, blev døbt den 26 Dec. 1837 i Grønbæk kirke, og døde den 22 Apr. 1920 i en alder af 82 år. Peder blev gift med **Ane Margrethe Pedersdatter Kramer**.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

iv. **Jens Peter Pedersen** blev født i 1840 på Illerhede.

9. Mette Nielsdatter, datter af **Niels Andersen Dyhr** og **Mette Andersdatter**, blev født den 25 Jan. 1806 i Svostrup, blev døbt den 25 Jan. 1806 i hjemmet, i kirken 26 Jan 1806, døde den 20 Jan. 1832 i Iller i en alder af 25 år, og blev begravet den 29 Jan. 1832 i Grønbæk. Årsagen til hendes død var Barselskomplikationer.

Biografi: Anders' 2. kone Mette Nielsdatter stammede fra den anseelige Annexgaard i Svostrup. Hun blev konfirmeret i Svostrup kirke 1820 med en fin udtalelse: Meget vel oplyst, god Opførsel. Hun blev gift 24. maj 1825 som 19årig med enkemanden Peder Kudsk fra Iller, hendes skolelærer og en jordbruger fra Svostrup var forlovere ved brylluppet. 1/10 1826 nedkom hun med sønnen Mads. I juli 1830 fik hun en datter Jytte som kun blev en uge gammel og 21/7 1831 endnu en en datter med samme navn. - De har været opkaldt efter Peders første kone Jytte Aaboe som skik var. Men den sidste fødsel klarede hun ikke. Hun døde efter 12 ugers sygdom 12. januar 1832. Barnet kom i pleje hos sin mormor i Svostrup, men det døde 16. april. Mette Nielsdatter blev 27 år.

Mette blev gift med **Peder Pedersen Kudsk** den 24 Maj 1825 i Svostrup Kirke.

10. Niels Laursen, søn af **Laurs Nielsen Kudsk** og **Anne Jensdatter**, blev født i Nov. 1796 i Ans, Grønbæk sogn, blev døbt den 27 Nov. 1796 i Grønbæk kirke, døde den 17 Mar. 1870 på Illerhede i en alder af 73 år, og blev begravet den 24 Mar. 1870 i Grønbæk.

Biografi: Niels Laursen er fra 1796. Vi møder ham som som 5-årig i FT 1801 og kan følge ham gennem alle de digitaliserede FTer indtil 1850. Han blev gift med Ane Cathrine Jensdatter i 1819, og de fik 6 børn. Det har været beskedne kår. Han var husmand og lavede træsko. Han døde 1870 som aftægtsmand, 74 år gammel.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som jordbruger på Illerhede, Grønbæk sogn.

Niels blev gift med **Ane Cathrine Jensdatter** den 13 Mar. 1819 i Højbjerg.

Ægteskabsnotater: Kirkebogen for Elsborg-Højbjerg sogn 1814-36 opslag 126:

10 Ungkarl Niels Laursen fra Ans, 23 Aar. Pigen Ane Kathrine Jens Datter fra Tange. d. 13ende Marts 1819 i Højbjerg Kirke.

Forlovere: Morten Westergaard og Søren Mortensen af Tange.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Karen Marie Nielsdatter** blev født i 1823 i Iller.
- ii. **Juliane Nielsdatter** blev født i 1825 i Iller. Juliane blev gift med **Anders Pedersen Holm**.
- iii. **Laurs Nielsen** blev født i 1826 i Iller.
- iv. **Marianne Nielsdatter** blev født i 1829 i Iller.
- 5 v. **Jensine Nielsdatter**. Jensine havde et forhold til **Johan Hilker** i Sep. 1859. Dette par blev ikke gift. Jensine blev gift med **Mads Pedersen Kudsk** den 20 Okt. 1866 i Grønbæk kirke.
- vi. **Jens Nielsen** blev født i 1840 i Iller.

11. Ane Cathrine Jensdatter, datter af **Jens Sørensen Bierring** og **Apelone Andersdatter**, blev født den 19 Maj 1803 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, blev døbt den 26 Maj 1803 i Højbjerg, først hjemmedøbt, døde den 18 Maj 1885 på Illerhede i en alder af 81 år, og blev begravet den 25 Maj 1885 i Grønbæk.

Biografi: Ane Cathrine var datter af Jens Bierring og dennes 3. kone, Abelone Andersdatter. To søstre med samme navn var døde som små. Forældrene må have frygtet for hende, for hun blev hjemmedøbt. Faderen døde, da hun var 16 år. Jeg har ikke indtrykket af, at der var megen støtte at hente i faderens familie. 1819 blev hun gift med Niels Laursen der levede af sin jordlod og som var træskomand i Iller. De var begge 23 år. Vi kan følge dem i FT 1834, 1840, 1845 og 1850. De fik 6 børn, blandt dem Jensine som er ane til Bente. Enke blev hun 1870, og selv døde hun 1885 som enke og aftægtskone, 81 år gammel.

Ane blev gift med **Niels Laursen** den 13 Mar. 1819 i Højbjerg.

12. Lars Henningsen.

Begivenheder i hans liv:

- Han var ansat som herskabstjener i Holsten.

Lars havde et forhold til **Anne Pernille Andersdatter** i Nov. 1827 i Rynkeby, Fyn. Dette par blev ikke gift.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Deres barn:

- 6 i. **Peter Larsen Rønning**. Peter blev gift med **Nicoline Jensen** den 9 Mar. 1854 i Fiskbæk kirke. Peter blev derefter gift med **Christine Christensen** den 10 Jun. 1883 i Viborg domkirke.

13. Anne Pernille Andersdatter, datter af **Anders Jensen Skrædder** og **Anne Cathrine Jeppesdatter**, blev født i Jun. 1797 i Ørsbjerg by, Kerte, Odense, blev døbt den 14 Jun. 1797 i hjemmet. Fremstillet i kirken 6 Jul, og døde efter 1860. Et andet navn for Anne var Anne Petronille/Pedersnille Andersdatter.

Biografi: Kirkebogen for Rynkeby melder, at Peder Larsen blev født den 21de Juli og hjemmedøbt samme dag. Moderen var "et uden Ægteskab, besvangret Fruentimmer", den 30årige Anne Petronille Andersdatter som tjente hos gårdmand Søren Hansen i Urup. Hun opholdt sig ved fødslen hos husmand og rokkedrejer Anders Nielsen i Rynkebye. Som Barnefader blev udlagt Lars Henningsen, tjener hos et Herskab i Holsteen. Faddere var Tjenestepigen Karen Hansdatter, Gaardmændene Søren Nielsen, Rasmus Hansen og Christian Jensen alle af Rynkebye. Pretonille forlod sognet og rejste til sit fødesogn Kerte i Båg Herred. Hun har sikkert slikket såret hos forældrene i Ørsbjerg by. Barnet kom til gode plejeforældre i Jylland, Thomas og Anne Marie Rønning på Rønninggaard og Fiskbæk mølle, Viborg amt.

1831 kom hun igen galt afsted og fødte 19. jan 1832 en pige som blev døbt Ane Kirstine i Gelsted kirke, Odense amt. Faderen var dugmager Erich Mathiasen Melchior fra sognet. Hun har nok tjent der. Barnet kom i pleje hos et ægtepar på stedet.

Ved FT 1835 (NB! tysk tælling) finder vi hende som 37-årig tjenestepige hos cancelliråd Johan Henrich Jacob Albinus i Nørre Tyrstrup i Vejle amt. Og her i Stenderup kirke blev hun 14. nov 1838 gift med sin dugmager Erich Mathiasen Melchior. Johan Albinus var med som vidne. Ved FT 1860 boede de i selve Odense, han 57, hun 62 år. Desuden var der en søn Jacob, født mens de endnu var i Stenderup 1840.

Begivenheder i hendes liv:

- Hun var ansat som tjenestepige i Rynkeby, Odense amt.
- Barn sat i pleje hos Thomas Rønning 1828 Rønninggård, Fiskbæk
- Hun var ansat som tjenestepige hos gårdmand og cancelliråd Johan Albinus i Tyrstrup, Vejle amt.
- Barn sat i pleje: Gelsted sogn, Odense.
- Hun arbejdede som husmoder i Odense købstad.

Anne havde et forhold til **Lars Henningsen** i Nov. 1827 i Rynkeby, Fyn. Dette par blev ikke gift.

Anne blev gift med **Erick Mathias Melchiorson**, søn af **Melchior Mathias Erichsen** og **Ane Kirstine Carlsdatter**, den 14 Nov. 1838 i Nr. Tyrstrup, Vejle.

Begivenheder i hans liv:

- Han var ansat som tjenestekarl på Minendahl i Gelsted, Odense amt.
- Han arbejdede som dugmager i Odens købstad.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Ane Kirstine Eriksen** blev født den 19 Jan. 1832 og blev døbt den 12 Feb. 1832 i Gelsted sogn, Odense.
- ii. **Jacob Erichsen Melchior** blev født den 7 Mar. 1840 i Stenderup sogn, Nr. Tyrstrup, Vejle og blev døbt den 30 Maj 1840 i Stenderup kirke.

14. Jens Nielsen Knudsen, søn af **Niels Jørgensen Knudsen** og **Anne Andersdatter**, blev født i Feb. 1791 i Skals, Viborg, blev døbt den 27 Feb. 1791 i Skals kirke, døde den 15 Mar. 1862 i Låstrup, Rinds, Viborg amt i en alder af 71 år, og blev begravet den 23 Mar. 1862 i Låstrup. Årsagen til hans død var Blousteen.

Biografi: Det er muligt at følge Jens Nielsen Knudsen i FT fra 1834 til 1860 hvor hans svigersøn hjælper til på fæstegården i Låstrup by. Ved FT 1840 var han f.eks. 49-år og var gift med 45-årige Inger Michelsdatter. De havde 7 børn, men ingen tjenestefolk. Det har været småkårsfolk. De døde med et par års mellemrum og blev begravet på Låsby kirkegård.

Begivenheder i hans liv:

- Han blev konfirmeret 1808 i Skals.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- Han arbejdede som gårdmand i Låstrup, Viborg Amt.

Jens blev gift med **Inger Michelsdatter** den 28 Okt. 1821 i Kvorning kirke, Viborg Amt.

Ægteskabsnotater: Kvorning by. Kvorning Sogn. Sønderlyng Herred. Viborg Amt.

Brudgommens navn: Ungkarl Jens Nielsen af Skaltz, 30 aar gl.

Brudens navn: Pigen Inger Mikkelsdatter af Aarup, 26 aar gl .

Forlovere: Gaardmand Lars Ostenfelt, og Anders Lovring, begge af Kvorning.

Vielsesdagen: 28de October 1821 i Kirken

Børn af dette ægteskab:

- i. **Michael Jensen** blev født den 1 Jan. 1821 i Kvorning, døde den 31 Mar. 1857 i Låstrup i en alder af 36 år, og blev begravet den 7 Apr. 1857. Årsagen til hans død var brystsvaghed. Michael blev gift med **Inger Sophie Skræddersdatter** den 15 Nov. 1851 i Lynderup kirke.
- ii. **Ane Jensdatter** blev født den 23 Sep. 1825 i Låstrup, blev døbt den 12 Nov. 1825 i Låstrup kirke, døde den 23 Apr. 1874 i Randers, St. Mortens sogn i en alder af 48 år, og blev begravet den 27 Apr. 1874 i Randers. Ane havde et forhold til **Thomas Jacobsen**. Dette par blev ikke gift. Ane blev gift med **Jens Christian Christensen** den 18 Maj 1855 i Randers. Ægteskabet endte med skilsmisse.
- iii. **Ane Kirstine Jensdatter** blev født den 23 Maj 1828 i Låstrup, blev døbt den 24 Nov. 1828 i Hjemmet, døde den 27 Nov. 1888 i Låstrup i en alder af 60 år, og blev begravet den 5 Dec. 1888 i Låstrup. Ane blev gift med **Niels Thomassen** den 24 Dec. 1853 i Låsby.
- iv. **Ane Birgithe Jensdatter** blev født den 26 Maj 1830 i Låstrup, blev døbt den 27 Jun. 1830 i Låstrup kirke, døde den 14 Apr. 1853 i Viborg i en alder af 22 år, og blev begravet den 22 Apr. 1853 i Låstrup kirke.
- v. **Hanne Jensdatter** blev født den 2 Apr. 1833 i Låstrup og blev døbt den 2 Jun. 1833 i Rind, Gislum herred.
- 7 vi. **Nicoline Jensen**. Nicoline blev gift med **Peter Larsen Rønning** den 9 Mar. 1854 i Fiskbæk kirke.
- vii. **Niels Jensen** blev født den 5 Maj 1839 i Låstrup, blev døbt den 7 Jul. 1839 i Låstrup kirke, døde den 26 Feb. 1842 i Låstrup i en alder af 2 år, og blev begravet den 6 Mar. 1842 i Låstrup.
- viii. **Inger Kirstine Jensdatter** blev født den 5 Jan. 1842 i Låstrup, blev døbt den 6 Mar. 1842 i Låstrup kirke, og døde den 6 Jul. 1842 i Låstrup.

15. Inger Michelsdatter, datter af **Michel Nielsen Handskemager** og **Anne Gregersdatter**, blev født i Apr. 1797 i Hulbæk, Ørum sogn, Sønderlyng, Viborg Amt, blev døbt den 23 Apr. 1797 i Ørum kirke, døde den 26 Jul. 1860 i Låstrup, Rinds, Viborg amt i en alder af 63 år, og blev begravet den 5 Aug. 1860 på Låstrup kirkegård.

Biografi: Inger Michelsdatter var datter af byens hyrde og hans kone der var spinderske. Hun døde to år efter sin mand, og blev begravet på Låstrup kirkegård hvor han senere fulgte hende, men ved FT 1855 er hun mærkeligt nok også opført som boende hos datteren Nicoline på Fiskbæk mølle.

Inger blev gift med **Jens Nielsen Knudsen** den 28 Okt. 1821 i Kvorning kirke, Viborg Amt.

5. generation (Tipoldeforældre)

16. Peder Andersen Kudsk, søn af **Anders Madsen Kudsk** og **Ellen Sørensdatter Pedersen**, blev født i Mar. 1760 i Iller, Grønbæk Sogn, blev døbt den 9 Mar. 1760 i Grønbæk kirke, døde den 18 Jun. 1837 i Roe i en alder af 77 år, og blev begravet den 24 Jun. 1837 i Grønbæk.

Biografi: Peder Andersen Kudsk var kun 6 år da faderen døde i 1766. Men moderen giftede sig allerede året efter og ved FT 1787 boede han på gården i Iller med sin stedfar Laurids Pedersen. 2 år senere giftede han sig. Stedfaderen er sikkert gået på aftægt ved den tid og har overladt driften til det unge par.

Ved FT 1801 var Peder Andersen etableret med kone, gård og 5 børn. Vi møder ham igen ved FT 1834 nu som 75-årig enkemand på aftægt hos sønnen Peder Pedersen Kudsk. Han døde 1837 under et besøg i Roe og blev begravet i Grønbæk.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Iller.

Peder blev gift med **Maren Pedersdatter** den 27 Nov. 1789 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk viede 1789 opsl. 22:

Trolovet 23 October Peder Andersen af Iller U:K: og Maren Pedersdatter ibm, P: - Viede d: 27de November

Børn af dette ægteskab:

- i. **Anders Pedersen** blev født den 6 Sep. 1790 i Iller.
- ii. **Anne Pedersdatter** blev født i 1792 i Iller.
- iii. **Ellen Pedersdatter** blev født i 1794 i Iller.
- 8 iv. **Peder Pedersen Kudsk**. Peder blev gift med **Jytte Aaboe** den 21 Apr. 1819 i Grønbæk kirke. Ægteskabet endte med skilsmisse. Peder blev derefter gift med **Mette Nielsdatter** den 24 Maj 1825 i Svostrup Kirke. Peder blev derefter gift med **Anne Pedersdatter** den 13 Okt. 1832 i Grønbæk kirke.
- v. **Bodil Pedersdatter** blev født i 1796.

17. Maren Pedersdatter, datter af **Peder Pedersen Smed** og **Bodil Terkildsdatter**, blev født i Dec. 1768 i Iller, blev døbt i Dec. 1768 i Grønbæk kirke, døde den 30 Okt. 1824 i Iller, Grønbæk Sogn i en alder af 55 år, og blev begravet den 7 Nov. 1824 i Grønbæk.

Maren blev gift med **Peder Andersen Kudsk** den 27 Nov. 1789 i Grønbæk kirke.

18. Niels Andersen Dyhr, søn af **Anders Nielsen Dyhr** og **Mette Nielsdatter**, blev født i Sep. 1761 i Svostrup, blev døbt den 27 Sep. 1761 i Svostrup, døde den 4 Mar. 1831 i Svostrup i en alder af 69 år, og blev begravet den 9 Mar. 1831 i Svostrup.

Biografi: Niels Andersen Dyhr overtog Anneksgården efter forældrene, og her boede han med dem på aftægt ved FT 1801. Selv var han på det tidspunkt 40 år og hans kone Mette Andersdatter 35. De havde to småbørn og en tjenestepige. Han døde 1831 som aftægtsmand på gården hos sønnen Anders 70 år gammel. Hans kone døde af tyfus samme sted 1839 også 70 år.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdbeoer, Anneksgaard i Svostrup, Hids herred.

Niels blev gift med **Mette Andersdatter** den 24 Okt. 1794 i Svostrup.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk/Svostrup 1794 opsl. 26:

10 Augusti trolovede Ungkarl Niels Andersen Dyhr af Svostrup og Pigen Mette Andersdatter af Baarup. Forlovere Kristen Hansen fra Svostrup og Andreas Kristensen fra Baarup.

Viede 24 Octobris

Børn af dette ægteskab:

- i. **Else Nielsdatter** blev født i 1797 i Svostrup by.
- ii. **Anders Nielsen** blev født i 1799 i Svostrup by. Anders blev gift med **1802 Kiersten Marie Pedersdatter**.
- 9 iii. **Mette Nielsdatter**. Mette blev gift med **Peder Pedersen Kudsk** den 24 Maj 1825 i Svostrup Kirke.

19. Mette Andersdatter, datter af **Anders Andersen** og **Kirsten Pedersdatter**, blev født den 28 Jul. 1766 i Borup, Hids, døde den 29 Dec. 1839 i Svostrup i en alder af 73 år, og blev begravet den 1 Jan. 1840 i Svostrup. Årsagen

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

til hendes død var tyfus.

Mette blev gift med **Niels Andersen Dyhr** den 24 Okt. 1794 i Svostrup.

20. Laurs Nielsen Kudsk, søn af **Niels Holgersen** og **Karen Madsdatter**, blev født i Sep. 1771 i Ans, Grønbæk sogn, blev døbt den 22 Sep. 1771 i Grønbæk kirke, døde den 7 Feb. 1835 i Ans, Grønbæk sogn i en alder af 63 år, og blev begravet den 12 Feb. 1835 i Grønbæk.

Biografi: Laurids Nielsen var søn af Niels Holgersen og Karen Madsdatter i Ans i dennes første ægteskab. Ved FT 1787 var faderen død og Karen 55 år og gift igen, denne gang med den kun 39-årige jordbruger Søren Andersen. Hun havde foruden Laurids bragt 2 døtre af første ægteskab med sig. Laurids står som gift og som "hvilende soldat" i tjeneste hos sin stedfader der nu var enkemand på gården. Laurids kone hed Anne Jensdatter og var 4 år ældre end han. De havde 3 børn.

Laurs blev gift med **Anne Jensdatter**.

Børn af dette ægteskab:

- 10 i. **Niels Laursen**. Niels blev gift med **Ane Cathrine Jensdatter** den 13 Mar. 1819 i Højbjerg.
- ii. **Else Laursdatter** blev født i 1797 i Ans, Grønbæk sogn.
- iii. **Jens Laursen** blev født i 1799 i Ans, Grønbæk sogn.

21. Anne Jensdatter, datter af **Jens Andersen** og **Karen Jensdatter**, blev født i Jul. 1766 i Grønbæk, blev døbt den 20 Jul. 1766 i Grønbæk kirke, døde den 22 Jan. 1846 i Ans, Grønbæk sogn i en alder af 79 år, og blev begravet den 30 Jan. 1846 i Grønbæk.

Anne blev gift med **Laurs Nielsen Kudsk**.

22. Jens Sørensen Bierring, søn af **Søren Madsen Bierring** og **Ukendt**, blev født i Feb. 1739 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, blev døbt den 1 Mar. 1739 i Højbjerg Kirke, døde den 5 Sep. 1819 i Tange i en alder af 80 år, og blev begravet den 12 Sep. 1819 i Højbjerg.

Biografi: Jens Bierring var født ind i en slægtstærk familie af gårdmænd i Tange, Højbjerg sogn. Dens medlemmer optræder hyppigt i sognets kirkebøger som bl.a. dåbsvidner. I FT omtales han som bonde og sognefoged. Han har været en betydende mand i lokalsamfundet. Han var gift 3 gange. Hans første kone, Maren Andersdatter Lemb, fødte ham 4 børn, men døde allerede i 1786. Den anden kone, Kirsten Jensdatter fødte sønnen Søren Bierring, men døde i barselsseng med det næste barn og blev begravet sammen med det i dec 1792. Den tredje kone var Abelone Andersdatter fra Tanghuset i Hinge sogn. De må være blevet gift i hast, for deres første barn blev født allerede i påsken 1793. Barnet må altså være undfanget før Kirsten Jensdatters død. Det var en dreng som imidlertid døde 14 dage gammel. De to næste børn, begge piger og døbt Ane Cathrine, døde også som små. Men den 3. Ane Cathrine blev voksen. Det er hende Bente nedstammer fra. Abelone overlevede sin mand i over 20 år. Niels Bierring Lauritsen som har studeret sin slægt har i Viborg landsarkiv fremdraget skiftet efter ham fra 1720. Det fremgår, at hans gård hed "Stervbogaard", og at sønnen med Kirsten Jensdatter, Søren Bierring, skulle arve den, når de øvrige arvinger havde fået hver deres arvelod udbetalt. Det skete også, men Søren døde allerede i 1836 46 år gammel og efterlod sig kone og 7 børn hvoraf de 3 var mindreårige.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand og sognefoged på Stervbogaarden, i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt.

Jens blev gift med **Maren Andersdatter Lemb**, datter af **Anders Nielsen Lemb** og **Dorthe Pedersdatter**, den 25 Jan. 1764 i Højbjerg Kirke, Viborg Amt.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Dorthe Marie Jensdatter** blev født i Apr. 1765 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, blev døbt den 8 Apr. 1765 i Højbjerg, døde i Apr. 1797 i Højbjerg i en alder af 32 år, og blev begravet den 22 Apr. 1797 i Højbjerg. Dorthe blev gift med **Christen Berthelsen**, søn af **Bertel Hansen** og **Maren Pedersdatter Vandet**, omkring 1790 i Højbjerg. Dorthe blev derefter gift med **Jens Andersen** den 22 Jan. 1796 i Højbjerg. Ægteskabsstatus: 0.
- ii. **Anna Jensdatter** blev født i 1767 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt.
- iii. **Maren Jensdatter** blev født i 1768 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt. Maren blev gift med **Jens Andersen** den 28 Jul. 1797 i Højbjerg.
- iv. **Anders Jensen Bierring** blev født i 1779 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt og døde i 1793 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt i en alder af 14 år.
- v. **Anne Kirstine Jensdatter** blev født i 1784 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt. Anne blev gift med **Thøger Pedersen**.

Jens blev derefter gift med **Kirsten Jensdatter** den 23 Nov. 1787 i Sal Kirke, Viborg Amt.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Børn af dette ægteskab:

- i. **Søren Jensen Bierring** blev født i 1789 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, døde den 12 Apr. 1836 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt i en alder af 47 år, og blev begravet den 20 Apr. 1836 i Højbjerg. Søren blev gift med **Martha Cathrine Nielsdatter**.
- ii. **Maren Jensdatter** blev født i 1790 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt. Maren blev gift med **Peder Schmidt**.

Jens blev derefter gift med **Apelone Andersdatter** i 1793.

Barn af dette ægteskab:

- 11 i. **Ane Cathrine Jensdatter**. Ane blev gift med **Niels Laursen** den 13 Mar. 1819 i Højbjerg.

23. Apelone Andersdatter, datter af **Anders Pedersen Karup** og **Cathrine Jensdatter**, blev født i Feb. 1762 i Tanghuset, Hinge sogn, blev døbt den 28 Feb. 1762 i Hinge kirke, og døde efter 1840.

Biografi: Abelone - eller Appelone/Appolone - boede endnu ved FT 1787 som 24-årig hos forældrene i Tanghuset. Faderen Anders Pedersen Karup (1723-98) var jordbruger og skovavler, moderen døde 1789, så Abelone har passet far og hus. Men 1793 blev hun som 31-årig gift med den dobbelte enkemand og 23 år ældre Jens Bierring, gårdmand på Stervbogaard i Tange. Jeg har ikke fundet vielsen i Højbjerg eller Hinge sogn, men Jens Bierrings 2. kone døde 17. dec 1792 og allerede langfredag 1793 fik Abelone en søn. Der har været god grund til at benytte en udensocks kirke. Og mon ikke hun efter faderens død i 1798 er blevet ansat som husbestyrerinde hos Bierring med den syge kone? Hun fødte desuden 3 pigebørn, men de to første døde som små. Alle tre blev døbt Ane Cathrine, den tredje som overlevede blev født 1803. Ved FT 1801 var Abelone 34 år og boede i Tange med manden og hans mindreårige børn af de to første ægteskaber. I svogeren Niels Bierrings testamente fra 1821 er det imidlertid kun Jens Bierrings børn af første og andet ægteskab som er indsat som arvinger. Abelone og datteren er ikke nævnt. Tværtimod: "Alle de øvrige af min Niels Bierrings Slægt, som her ikke findes nævnet og indsat til at arve, uagtet de enten maatte være nærmere eller lige saa nær beslægtet skal aldeles være udelukt fra nogen Arv." Det må have været møntet på hende og datteren, og det tyder ikke på, at broderens unge kone er blevet hilst velkommen i familien. Det hele er nok gået for hurtigt efter familiens mening. 1819 blev hun enke. Ved skiftet afstod hun for nogen boeslod "når alene det ved afdødes Testamente tilstaaede Aftægt blev hende leveret." Ved FT 1834 var hun da også på aftægt hos stedsønnen Søren Bierring på Stervbogaard. Man kan tænke over hvordan de har haft det med hinanden, men han døde allerede i 1836, og hun boede ved FT 1840 som 78-årig på en gård i Tange by sammen med en jævnaldrende kvinde og fattiglem. Jeg har ikke fundet hende blandt døde i KB for Højbjerg 1840-92. Og heller ikke i Grønbæk hvor datteren boede eller Hinge hvor hun stammede fra. Navnet Abelone har været et slægtsnavn. En faster hed sådan, og der var også en niece med det navn. Datteren, Ane Cathrine, er sikkert opkaldt efter de to bedstemødre. Jeg ved ganske vist ikke hvad Jens Bierrings mor hed, men hun har sikkert heddet Ane/Anne. Abelones mor hed Cathrine.

Begivenheder i hendes liv:

- Hun arbejdede som husholderske for faderen 1789 i Tanghuset, Hinge sogn.
- Hun arbejdede som husbetyrerinde - måske - hos Jens Bierring 1798 på Stervbogaard, Tange.
- Aftægt: hos stedsønnen Søren Bierring, 1819, Stervbogaard, Tange.
- Hun boede som enke 1836 i Tange by.

Apelone blev gift med **Jens Sørensen Bierring** i 1793.

26. Anders Jensen Skrædder, søn af **Jens Andersen** og **Anna Pernille Laursdatter**, blev født i Apr. 1776 i Hekkebølle, Odense, blev døbt den 14 Apr. 1776 i Rørup, Odense, døde den 18 Mar. 1848 i Ørsbjerg Nederby, Kerte i en alder af 71 år, og blev begravet den 21 Mar. 1848 i Kerte.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som jordløs husmand, skrædder, landsoldat i Ørsbjerg by, Kerte sogn, Baag.

Anders blev gift med **Anne Cathrine Jeppesdatter** den 7 Apr. 1797 i Kerte sogn.

Ægteskabsnotater: KB 1797 trolovede og copulerede Kerte, opsl.146:

Søndagen d: 11te Martii No 2 Trolovet Ungkarl Anders Jensen Skræder Ørsberg og Anna Cathrine Ips Daatter Sammestæds.

Cop: den 7de April s: a:

Børn af dette ægteskab:

- 13 i. **Anne Pernille Andersdatter**. Anne havde et forhold til **Lars Henningsen** i Nov. 1827 i Rynkeby, Fyn. Dette par blev ikke gift. Anne blev gift med **Erick Mathias Melchiorsen** den 14 Nov. 1838 i Nr. Tyrstrup, Vejle.
- ii. **Kirsten Andersdatter** blev født i Jan. 1799 i Ørsbjerg by, Kerte, Odense og blev døbt den 21 Jan.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- 1799 i hjemmet, i kirken 18 Mar.
iii. **Gorm Andersen** blev født i 1804 i Kerte sogn.

27. Anne Cathrine Jeppesdatter, datter af **Jeppe Madsen** og **Kirstine Andersdatter**, blev født i 1778 i Kerte sogn, blev døbt den 9 Aug. 1778 i Kerte kirke, døde den 24 Aug. 1865 i Ørsbjerg by i en alder af 87 år, og blev begravet den 13 Sep. 1865 i Kerte. Et andet navn for Anne var Anne Cathrine Ipsdatter.

Anne blev gift med **Anders Jensen Skrædder** den 7 Apr. 1797 i Kerte sogn.

28. Niels Jørgensen Knudsen, søn af **Jørgen Nielsen Knudsen** og **Anne Pedersdatter**, blev født i Jul. 1751 i Skalsby, blev døbt den 11 Jul. 1751 i Skals kirke, døde den 12 Dec. 1827 i en alder af 76 år, og blev begravet den 24 Dec. 1827 i Skals.

Biografi: Niels Jørgensen Knudsen omtales i KB skiftevis som som Niels Knudsen og Niels Jørgensen. Han havde en gård i Skalsby i fæste under Hald gods og giftede sig 1777 med krofæsteren Anders Giversens datter Anne fra Skals kro. Det har været solide folk. De fik 8 børn, men de to ældste døde tidligt. Selv døde han som aftægtsmand 1821. Den ældste levende søn, Anders, var gift og hjemfaren gårdmand, så det var den næstældste søn der videreførte gården og havde sin mor boende. Men 1834 brød familien iflg. afgangslisten for Skals op med to børn, tjenestpige og gammelmor på 82. På det tidspunkt var den yngste af sønnerne, Jens Nielsen Knudsen, etableret gårdmand i Låsby. Det er ham Bentes mor nedstammer fra.

Begivenheder i hans liv:

- Han blev konfirmeret 1 Okt. 1769 i Skals kirke.
- Han arbejdede som fæstebonde og gårdbeoer, Hald gods i Skals, Viborg amt.

Niels blev gift med **Anne Andersdatter** den 7 Dec. 1777 i Skals kirke.

Ægteskabsnotater: KB Skals 1777 opsl 212:

den 2den Novembr: havde Niels Jørgensen i Schaltzbye trolovelse med Anne Anders Datter ibid. Forlovere vare Anders Giversen og Niels Olesen begge af Schaltzbye.

KB Skals 1777 opsl. 212:

d: 7de Decembr. havde Niels Jørgensen Schaltzbye Brøllup med Anne Andersdatter ibid.

Børn af dette ægteskab:

- Anne Nielsdatter** blev født i Jan. 1779 i Skalsby, blev døbt den 31 Jan. 1779 i Skals kirke, døde i Aug. 1779 i Skals, og blev begravet den 15 Aug. 1779 i Skals.
- Jørgen Nielsen** blev født i Aug. 1780 i Skals, blev døbt den 13 Aug. 1780 i Skals kirke, døde i Jun. 1796 i Skals i en alder af 15 år, og blev begravet den 5 Jun. 1796 i Skals.
- Anders Nielsen Knudsen** blev født i Okt. 1782 i Skals og blev døbt den 13 Okt. 1782 i Skals kirke. Anders blev gift med **Ane Nielsdatter**.
- Anne Nielsdatter** blev født i Maj 1785 i Skals og blev døbt den 1 Maj 1785 i Skals kirke.
- Birte Nielsdatter** blev født i Sep. 1787 i Skalsby, blev døbt den 16 Sep. 1787 i Skals kirke, døde i Mar. 1788 i Skals, og blev begravet den 20 Mar. 1788 i Skals.
- Niels Nielsen Knudsen** blev født i 1789 i Skals og blev døbt den 8 Feb. 1789 i Skals kirke. Niels blev gift med **Ane Marie Pedersdatter** den 19 Sep. 1828 i Skals kirke.
- 14 vii. **Jens Nielsen Knudsen**. Jens blev gift med **Inger Michelsdatter** den 28 Okt. 1821 i Kvorning kirke, Viborg Amt.
- viii. **Anne Nielsdatter** blev født i 1798.

29. Anne Andersdatter, datter af **Anders Jensen Giversen** og **Birthe Pedersdatter Vorre**, blev født i Dec. 1751 i Skals kro, blev døbt den 5 Dec. 1751 i Skals kirke, døde den 8 Apr. 1845 i Balum by, Rødding, Nørlyng, Viborg i en alder af 93 år, og blev begravet den 17 Apr. 1845 i Rødding.

Biografi: Anne Andersdatter var født på kroen i Skals som det tredje barn ud af 9 søskende. Hun blev gift som 26-årig med den jævnaldrende gårdfæster, Niels Jørgensen med slægtsnavnet Knudsen, og fødte 8 børn. 3 af dem døde som spæde eller unge. 1827 blev hun enke og boede herefter hos sønnen Niels Knudsen der var husmand i Skals. Men 1834 flyttede hun med ham og hans familie til Balum lidt syd for Skals hvor han havde købt gård. Her døde hun 1845, 94 år gammel.

Anne blev gift med **Niels Jørgensen Knudsen** den 7 Dec. 1777 i Skals kirke.

30. Michel Nielsen Handskemager, søn af **Niels Michelsen Handskemager** og **Helvig Lorentzdatter**, blev født i Sep. 1735 i Mammen, Sønderlyng, blev døbt den 18 Sep. 1835 i Mammen, døde den 20 Jun. 1806 i Årup, Kvorning sogn, Viborg amt i en alder af 70 år, og blev begravet den 29 Jun. 1806 i Kvorning kirke. Årsagen til hans død var

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

langvarig svaghed.

Biografi: Michel Nielsen omtales flere steder i Kirkebøgerne som Michel Handskemager, et efternavn han overtog fra sin far. Han var gift 2 gange. Først med Kirsten Nielsdatter der var 9 år ældre end han. FT 1787 kalder ham "inbyter og daglønere" det må være indsidder og daglejer. 6 børn og små kår. Hun døde 1788 51 år gammel. Året efter giftede han sig igen med en betydeligt yngre kvinde fra samme landsby, Anne Gregersdatter. FT 1801 oplyser, at han nu var "Byens Hyrde" i Årup, mens konen spandt. De havde 4 børn, blandt dem Bentes ane den endnu blot 3-årige Inger Michelsdatter. Desuden husede de Anne Gregersdatters mor på 82 år. Hun angives som "betler". I KB for Kvorning sogn omtales han ved sin død 1806 som "Hyrden i Aarup Michel Handskemager".

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som daglønner i Hulbæk, Ørum sogn, Sønderlyng, Viborg Amt.
- Han arbejdede som Årups hyrde i Sønderlyng herred, Viborg amt.

Michel blev gift med **Kirsten Nielsdatter** omk 1765.

Børn af dette ægteskab:

- Anne Nielsdatter** blev født i Mar. 1766 i Mammen og blev døbt den 27 Mar. 1766 i Mammen kirke.
- Helvig Nielsdatter** blev født i 1769 i Mammen.
- Laurs Nielsen** blev født i Jun. 1770 i Mammen og blev døbt den 24 Jun. 1770 i Mammen kirke.
- Laurs Nielsen** blev født i 1771 i Mammen.
- Niels Nielsen** blev født i Jan. 1774 i Mammen og blev døbt den 16 Jan. 1774 i Hjemmet.
- Dorthe Michelsdatter** blev født i 1777.

Michel blev derefter gift med **Anne Gregersdatter** den 30 Nov. 1789 i Ørum.

Ægteskabsnotater: KB Ørum, Sønderlyng 1789 opsl. 9:

Søndagen d. 16 Oct. blev Mikael Handskemager og Anne Gregersdatter trolovet - begge af Hulbæk.

KB Ørum 1789 opsl. 18:

Mandagen d. 30 Nov: havde Michel Nielsen Handskemager og Anne Gregersdatter begge af Hulbeck Bryllup.

Børn af dette ægteskab:

- Niels Michelsen** blev født i 1791 i Hulbæk, Ørum sogn, Sønderlyng, Viborg Amt og blev døbt den 9 Jan. 1791 i Ørum kirke.
- Anne Michelsdatter** blev født i Maj 1793 i Møllerup by, Ørum og blev døbt den 12 Maj 1793 i Ørum kirke.
- 15 **Inger Michelsdatter**. Inger blev gift med **Jens Nielsen Knudsen** den 28 Okt. 1821 i Kvorning kirke, Viborg Amt.
- Kirstine Michelsdatter** blev født i Jun. 1800 i Aarup. Kvorning og blev døbt den 17 Jun. 1800.
- Maren Michelsdatter** blev født i Okt. 1802 i Aarup, Kvorning og blev døbt den 12 Okt. 1802 i Kvorning kirke.

31. Anne Gregersdatter, datter af **Gregers Mikkelsen** og **Anne Nielsdatter**, blev født i 1754, døde den 20 Dec. 1841 i Årup i en alder af 87 år, og blev begravet den 25 Dec. 1841 på Kvorning kirkegård.

Biografi: Ved FT 1801 var hun 47 år og gift med byens hyrde, den meget ældre Michel Nielsen. Hun var spinder og havde 4 børn. Hos dem boede også hendes mor, den 81-årige Anna Nielsen som var betler. FT 1840 finder hende i et hus i Årup by som enke og almisselem. Hun døde året efter.

Begivenheder i hendes liv:

- Hun arbejdede som spinder.
- Almisselem: Årup, Kvorning sogn, Viborg amt.

Anne blev gift med **Michel Nielsen Handskemager** den 30 Nov. 1789 i Ørum.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

6. generation (Tiptipoldeforældre)

32. Anders Madsen Kudsk blev født i 1723 i Grauballe, døde i Mar. 1766 i en alder af 43 år, og blev begravet den 16 Mar. 1766 i Grønbæk. Årsagen til hans død var ulykke på hjemvejen fra Viborg.

Biografi: Anders Madsen Kudsk angives ved sit giftemål at være fra Grauballe i Svostrup sogn. Hans kone var en ung enke på blot 25 år. Mon ikke der fulgte en gård med enken? I hvert fald var de som ægtepar gårdmandsfolk i Iller indtil hans død ved en ulykke på vejen hjem fra Viborg i marts 1766.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Iller.

Anders blev gift med **Ellen Sørensdatter Pedersen** den 3 Apr. 1752 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk 1752 opsl 117:

Fer: 2 Paschat: Anders Madsen fra Graffballe trolovet til Christen Erichsens Enke Elle Sørensdatter i Iller [to forlovere fra Grauballe].

Børn af dette ægteskab:

- i. **Kirsten Andersdatter** blev født i 1753 i Iller.
- ii. **Christen Andersen Kudsk** blev født i Mar. 1755 i Iller og blev døbt den 23 Mar. 1755 i Grønbæk kirke.
- iii. **Søren Andersen Kudsk** blev født i Maj 1758 i Iller og blev døbt den 3 Jun. 1758 i Grønbæk kirke.
- 16 iv. **Peder Andersen Kudsk**. Peder blev gift med **Maren Pedersdatter** den 27 Nov. 1789 i Grønbæk kirke.
- v. **Kirsten Andersdatter** blev født i Feb. 1765 i Iller, blev døbt den 17 Feb. 1765 i Grønbæk kirke, og døde i 1773 i Iller i en alder af 8 år.

33. Ellen Sørensdatter Pedersen, datter af **Søren Pedersen** og **Ukendt**, blev født i Mar. 1727 i Iller, blev døbt den 23 Mar. 1727 i Grønbæk, døde den 6 Okt. 1784 i Iller i en alder af 57 år, og blev begravet den 10 Okt. 1784 i Grønbæk.

Biografi: Ellen Sørensdatter Pedersen var gift 3 gange. Første gang 1746 som 19årig, men hun blev enke allerede i 6 år senere. Hendes 2. mand, Anders Madsen Kudsk, omkom på en hjemrejse fra Viborg 1766. Det er ham der er en af Bentes aner. Året efter giftede hun sig igen, men døde 58 år gammel. Enkemanden, Laurids Pedersen Wendel, boede ved FT 1787 på gården i Iller med Bentes ane, stedsønnen Peder Andersen på 26, og datteren Mette Lauridsdatter på 20.

Ellen blev gift med **Christen Erichsen**, søn af **Ukendt** og **Anne Gregersdatter**, den 11 Apr. 1746 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk, copulerede 1746, opsl. 90:

Fer: 2da Pascha 2. påskedag = 11/4]: blev Christen Ericsøn og Elle Sørrens Datter begge af Iller trolovede

Ellen blev derefter gift med **Anders Madsen Kudsk** den 3 Apr. 1752 i Grønbæk kirke.

Ellen blev derefter gift med **Laurids Pedersen Wendel** den 20 Nov. 1767 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk 1767 opsl. 185:

d. 24de April trolovet Laurs Pedersen Vindel U:K: og afgl: Anders Madsens Enke Elle Sørensdatter i Iller. ...
Viede d: 20de Novbr:

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Iller.

Barn af dette ægteskab:

- i. **Mette Lauridsdatter** blev født i 1767.

34. Peder Pedersen Smed, søn af **Peder Smed** og **Ukendt**, blev født i 1736, døde den 11 Aug. 1803 i Iller i en alder af 67 år, og blev begravet den 14 Aug. 1803 i Grønbæk.

Begivenheder i hans liv:

- Han blev konfirmeret 1754 i Grønbæk kirke.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Peder blev gift med **Bodil Terkildsdatter** den 9 Nov. 1760 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk 1760 opslag 154:

Dom 10 p Trinit [10/8] Peder Pedersen Smed i Iller trolovet til Christen Nørgaards Stifdatter Bodil Terkildsdatter.

Viede Dom 23 post Trin [9/11] Forloevare vare:

Michel i Ans og Niels Jensen i Grønbæk.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Anne Pedersdatter** blev født omk 1766 i Iller.
- 17 ii. **Maren Pedersdatter**. Maren blev gift med **Peder Andersen Kudsk** den 27 Nov. 1789 i Grønbæk kirke.
- iii. **Sidsel Pedersdatter** blev født i 1774 i Iller.
- iv. **Peder Pedersen** blev født i 1783 i Grønbæk.

35. Bodil Terkildsdatter blev født i 1737.

Begivenheder i hendes liv:

- Hun blev konfirmeret 6 Apr. 1755 i Grønbæk kirke.

Bodil blev gift med **Peder Pedersen Smed** den 9 Nov. 1760 i Grønbæk kirke.

36. Anders Nielsen Dyhr, søn af **Niels Jensen** og **Mette Andersdatter Dyhr**, blev født i 1728 i Frausing, Hinge, døde den 20 Jan. 1805 i Svostrup i en alder af 77 år, og blev begravet den 26 Jan. 1805 i Svostrup.

Biografi: Niels Andersen med tilnavnet Dyhr var 30, da han blev trolovet med den 23årige Mette Andersdatter i Svostrup præstegård 1857. Hun havde sin stedfader, Anders Jacobsen, som forlover. Ved FT 1787 boede de på Anneksgård i Svostrup med 4 børn. Ialt blev det til 10 børn hvoraf mindst 2 døde som spæde eller unge. Og i 1801 var de aftægtsfolk på 72 og 65 år hos den ældste søn Niels Andersen Dyhr samme sted. Anders Dyhr blev 77 år.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Svostrup.

Anders blev gift med **Mette Nielsdatter** den 1 Nov. 1759 i Svostrup Kirke.

Ægteskabsnotater: KB Svostrup 1759 Copulerede, opsl 101:

Dom 7 post Trinit: [29/7 1759] blev Anders Nielsen Dyr trolovet til Mette Nielsdatter Anders Jacobsens Stifdatter ibn. Forlovere vare Niels Jensen og Anders Jacobsen begge af Svostrup. [Ingen vielsesdato].

Børn af dette ægteskab:

- i. **Niels Andersen Dyhr** blev døbt den 13 Jul. 1760 i Svostrup og blev begravet den 16 Nov. 1760 i Svostrup.
- 18 ii. **Niels Andersen Dyhr**. Niels blev gift med **Mette Andersdatter** den 24 Okt. 1794 i Svostrup.
- iii. **Mette Andersdatter Dyhr** blev døbt den 8 Maj 1763 i Svostrup.
- iv. **Niels Andersen Dyhr** blev døbt den 20 Jan. 1765 i Svostrup og døde den 4 Mar. 1831 i en alder af 66 år.
- v. **Anders Andersen Dyhr** blev døbt den 22 Mar. 1767 i Svostrup.
- vi. **Mette Andersdatter Dyhr** blev døbt den 3 Sep. 1769 i Svostrup.
- vii. **Jens Andersen Dyhr** blev født 31 aug 1770 i Svostrup og blev døbt den 2 Sep. 1770 i Svostrup.
- viii. **Mette Andersdatter Dyhr** blev døbt den 8 Dec. 1771 i Svostrup, døde den 24 Dec. 1786 i Svostrup i en alder af 15 år, og blev begravet den 1 Jan. 1787.
- ix. **Anne Andersdatter** blev født i 1774 i Svostrup og blev døbt den 1 Maj 1774 i Svostrup.
- x. **Maren Andersdatter Dyhr** blev født den 17 Aug. 1777 i Svostrup og blev døbt den 24 Aug. 1777 i Svostrup.

37. Mette Nielsdatter, datter af **Niels Thomasen** og **Mette Nielsdatter**, blev født i Sep. 1736 i Svostrup, blev døbt den 9 Sep. 1736 i Svostrup, døde i Jun. 1815 i Svostrup i en alder af 78 år, og blev begravet den 22 Jun. 1815 i Svostrup.

Mette blev gift med **Anders Nielsen Dyhr** den 1 Nov. 1759 i Svostrup Kirke.

38. Anders Andersen blev født i 1717 i Borup, Hids, døde den 31 Jan. 1785 i Borup i en alder af 68 år, og blev begravet den 6 Feb. 1785 i Svostrup.

Biografi: Anders Andersen var gårdmand i Borup, Svostrup sogn.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdmand i Borup, Hids.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Anders blev gift med **Kirsten Pedersdatter** i 1750 i Svostrup.

Ægteskabsnotater: KB Svostrup 1750 opslag 66:

Dom: Quinquages[imus]: Anders Andersen af Borup trolovet til Kirsten Pedersdatter af Nebel.

Forlovere vare:

Anders Rask af Borup

Gregers Lauritsen af Dalsgrd.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Jens Andersen** blev født i 1759 i Borup.
- ii. **Knud Andersen** blev født i 1761 i Borup.
- 19 iii. **Mette Andersdatter**. Mette blev gift med **Niels Andersen Dyhr** den 24 Okt. 1794 i Svostrup.
- iv. **Peder Andersen** blev født i 1770 i Borup.

39. Kirsten Pedersdatter blev født i 1726 i Nebel, døde den 1 Apr. 1807 i Borup i en alder af 81 år, og blev begravet den 5 Apr. 1807 i Svostrup.

Biografi: Kirsten Pedersdatter blev enke 1785, men hun fortsatte på gården med hjælp af sine 3 sønner som ved FT 1787 var henholdsvis 28, 26 og 17 år. Datteren - og Bentes ane - Mette Andersdatter tjente hos præsten i Gødvad. Ved FT 1801 havde den yngste søn Peder overtaget gården som gift og hjemfaren, og hun boede der og nød "af de Fattiges Penge".

Kirsten blev gift med **Anders Andersen** i 1750 i Svostrup.

40. Niels Holgersen, søn af **Holger Nielsen** og **Maren Lauridsdatter**, blev født i 1728, døde i Jan. 1774 i Ans, Grønbæk sogn i en alder af 46 år, og blev begravet den 5 Jan. 1774 i Grønbæk.

Niels blev gift med **Karen Madsdatter** den 14 Apr. 1762 i Grønbæk.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Maren Nielsdatter** blev født i Feb. 1764 i Ans, Grønbæk sogn og blev døbt den 20 Feb. 1764 i Grønbæk kirke.
- ii. **Ane Nielsdatter** blev født i Apr. 1766 i Ans, Grønbæk sogn og blev døbt den 20 Apr. 1766 i Grønbæk kirke.
- iii. **Karen Nielsdatter** blev født i 1768 i Ans, Grønbæk sogn, døde i 1768 i Ans, Grønbæk sogn, og blev begravet i 1768 i Grønbæk.
- 20 iv. **Laurs Nielsen Kudsk**. Laurs blev gift med **Anne Jensdatter**.

41. Karen Madsdatter, datter af **Mads Rasmussen** og **Ukendt**, blev født i Mar. 1734 i Iller, blev døbt den 14 Mar. 1734 i Grønbæk kirke, døde den 28 Nov. 1800 i Ans, Grønbæk sogn i en alder af 66 år, og blev begravet den 7 Dec. 1800 i Grønbæk.

Biografi: Karen Madsdatter er anført i FT 1787 som 55-årig, gift anden gang med Søren Andersen 39 år, bonde og gårdbeoer. Hos dem boede 3 børn af hendes første ægteskab. Her iblandt Laurids Nielsen. Hun døde 1800 og i FT 1801 boede Søren Andersen som enkemand og husbond på gården med stedsønnen Laurids Nielsen på 31 og dennes familie: Anne Jensdatter på 35 år og deres 2 børn: Else på 4 og Jens på 2.

Karen blev gift med **Niels Holgersen** den 14 Apr. 1762 i Grønbæk.

Karen blev derefter gift med **Søren Andersen**.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som gårdbeoer og kusk i Ans, Grønbæk sogn.

42. Jens Andersen blev født i 1710.

Jens blev gift med **Karen Jensdatter** den 25 Jun. 1746 i Grønbæk kirke.

Ægteskabsnotater: KB Grønbæk 1746 opsl. 90:

Dom Cantate Jens Andersen og Karen Jensdatter af Grønbek trolovede. Forlovere Espen Nielsen i Ands og Jens Braarup i Grønbek. Var viede 25 July.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Anders Jensen** blev født i Jan. 1747 i Grønbæk og blev døbt den 9 Jan. 1747 i Grønbæk kirke.
- ii. **Jens Jensen** blev født i 1751 i Grønbæk og blev døbt den 28 Feb. 1751 i Grønbæk kirke.
- iii. **Anne Jensdatter** blev født i Maj 1753 i Grønbæk og blev døbt den 6 Maj 1753 i Grønbæk kirke.
- iv. **Kirsten Jensdatter** blev født i Nov. 1754 i Grønbæk og blev døbt den 1 Dec. 1754 i Grønbæk kirke.
- v. **Anne Jensdatter** blev født i Jul. 1760 i Grønbæk, blev døbt den 3 Aug. 1760 i Grønbæk kirke, døde i

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- Dec. 1761 i Grønbæk i en alder af 1 år, og blev begravet den 13 Dec. 1761 i Grønbæk.
- vi. **Jens Jensen** blev født i Okt. 1762 i Grønbæk og blev døbt den 31 Okt. 1762 i Grønbæk kirke.
- 21 vii. **Anne Jensdatter**. Anne blev gift med **Laurs Nielsen Kudsk**.

43. Karen Jensdatter blev født i 1721.

Karen blev gift med **Jens Andersen** den 25 Jun. 1746 i Grønbæk kirke.

44. Søren Madsen Bierring, søn af **Mads Nielsen Bierring** og **Elle Sørensdatter**, blev født i Jun. 1708 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, blev døbt den 21 Jun. 1708 i Højbjerg Kirke, døde i Okt. 1769 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt i en alder af 61 år, og blev begravet den 15 Okt. 1769 i Højbjerg Kirke.

Søren giftede sig med 'ukendt'.

Hans børn:

- i. **Anne Sørensdatter** blev født omkring 1735 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt. Anne blev gift med **Christen Christensen**.
- ii. **Niels Berring** blev født i 1736 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt, døde i Apr. 1807 i Viborg i en alder af 71 år, og blev begravet den 27 Apr. 1807 i Gråbrødre sogn, Viborg. Niels blev gift med **Anne Cathrine Nielsdatter Boller** den 10 Dec. 1778 i Gråbrødre sogn, Viborg. Parret var barnløse.
- iii. **Kirsten Sørensdatter** blev født i 1739 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt.
- 22 iv. **Jens Sørensen Bierring**. Jens blev gift med **Maren Andersdatter Lemb** den 25 Jan. 1764 i Højbjerg Kirke, Viborg Amt. Jens blev derefter gift med **Kirsten Jensdatter** den 23 Nov. 1787 i Sal Kirke, Viborg Amt. Jens blev derefter gift med **Apelone Andersdatter** i 1793.
- v. **Elle Sørensdatter** blev født i 1740 i Tange, Højbjerg sogn, Viborg amt og døde før 1801.

46. Anders Pedersen Karup, søn af **Peder Madsen Karup** og **Judith Jacobsdatter**, blev født i 1723, døde den 2 Dec. 1798 i Tanghuset, Hinge sogn i en alder af 75 år, og blev begravet den 7 Dec. 1798 i Hinge kirke.

Biografi: Skovavler Anders Pedersen Karup overtog Tanghuset fra faderen 1748. De har begge været betydende og slægtsstærke folk i sognet. Han og konen, Cathrine Jensdatter, optræder ofte i KB for Hinge sogn som dåbsvidner m.m. De havde 4 børn som blev voksne og hjemfarne, selv om den ældste, Maren, allerede døde som 26-årig i 1779, men efterlod mand og 4 børn.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som bonde og med skovavling i Tanghuset i Hinge sogn.

Anders blev gift med **Cathrine Jensdatter** omkring 1752.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Maren Andersdatter** blev født i 1753 i Hinge, døde i Apr. 1779 i Hinge i en alder af 26 år, og blev begravet den 22 Apr. 1779 i Vinderslev kirke. Maren blev gift med **Peder Rasmussen Storgaard**.
- ii. **Judith Andersdatter** blev født i Mar. 1754 i Tanghuset, Hinge sogn, blev døbt den 24 Mar. 1754 i Hinge kirke, døde den 15 Feb. 1827 på Holm Mølle, Serup Sgn. Hids Herred i en alder af 72 år, og blev begravet den 22 Feb. 1827 i Serup Kirke. Judith blev gift med **Anders Pedersen**. Judith blev derefter gift med **Niels Hansen** omkring 1780.
- iii. **Peder Andersen Karup** blev født den 18 Jan. 1756 i Tanghuset, Hinge sogn og døde den 14 Okt. 1791 i Skovhuset, Vinderslev Sgn. i en alder af 35 år. Peder blev gift med **Mette Marie Nielsdatter** den 14 Okt. 1791.
- 23 iv. **Apelone Andersdatter**. Apelone blev gift med **Jens Sørensen Bierring** i 1793.

47. Cathrine Jensdatter blev født i 1731, døde i Mar. 1789 i Tanghuset, Hinge sogn i en alder af 58 år, og blev begravet den 11 Mar. 1789 i Hinge.

Cathrine blev gift med **Anders Pedersen Karup** omkring 1752.

52. Jens Andersen blev født i 1732, døde den 20 Apr. 1791 i Hekkebølle i en alder af 59 år, og blev begravet i Rørup, Odense.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som glarmester i Hekkebøl, Rørup sogn, Vends, Odense.

Jens blev gift med **Anna Pernille Laursdatter** den 30 Jun. 1768 i Rørup, Odense.

Barn af dette ægteskab:

- 26 i. **Anders Jensen Skrædder**. Anders blev gift med **Anne Cathrine Jeppesdatter** den 7 Apr. 1797 i Kerte sogn.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

53. Anna Pernille Laursdatter blev født i 1745.

Anna blev gift med **Jens Andersen** den 30 Jun. 1768 i Rørup, Odense.

Anna blev derefter gift med **Jens Johansen**.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som husmand i Hekkebølle, Rørup sogn.

54. Jeppe Madsen blev født i 1748, døde 25 Novbr 1836 i Ørsbjerg, og blev begravet den 1 Dec. 1836 i Kerte.

Begivenheder i hans liv:

- Han var ansat som Opsynsmand ved Fauerschou Broe i Kerte sogn.
- Han arbejdede som husmand med jord i Kerte sogn.

Jeppe blev gift med **Kirstine Andersdatter**.

Barn af dette ægteskab:

- 27 i. **Anne Cathrine Jeppesdatter**. Anne blev gift med **Anders Jensen Skrædder** den 7 Apr. 1797 i Kerte sogn.

55. Kirstine Andersdatter blev født i 1749, døde den 15 Maj 1829 i Kerteby i en alder af 80 år, og blev begravet den 20 Maj 1829 i Kerte.

Kirstine blev gift med **Jeppe Madsen**.

56. Jørgen Nielsen Knudsen, søn af **Niels Knudsen** og **Birte Pedersdatter**, blev født i Aug. 1708 i Skals, blev døbt den 26 Aug. 1708 i Skals kirke, døde i Jul. 1774 i Skals i en alder af 65 år, og blev begravet den 31 Jul. 1774 i Skals.

Biografi: Jørgen Nielsen med slægtsnavnet Knudsen var gift to gange. Først i 1744 med Anne Pedersdatter f. 1717 i Estrup, dernæst 1756 med Anne Nielsdatter f. 1733 fra Skals. Han havde 5 børn med Anne Pedersdatter - blandt dem Bentes ane, Niels Jørgensen Knudsen (1751-1827). Med den meget yngre Anne Nielsdatter fik han yderligere 8 børn.

Jørgen blev gift med **Anne Pedersdatter** den 10 Jun. 1744 i Skals kirke.

Ægteskabsnotater: KB Skals 1744 opsl. 103:

10 Junii hafde Jørgen Nielsøn af Schaltz bryllup med Anne Pedersdatter af Estrup.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Birgithe Jørgensdatter** blev født i Feb. 1745 i Skals og blev døbt den 14 Feb. 1745 i Skals kirke.
- ii. **Peder Jørgensen** blev født i Jun. 1746 i Skals og blev døbt 19 ju 1746 i Skals kirke.
- iii. **Inger Jørgensdatter** blev født i Mar. 1749 i Skals, blev døbt den 16 Mar. 1749 i Skals kirke, og døde i 1820 i en alder af 71 år. Inger blev gift med **Peder Jacobsen Feldborg** i 1744.
- 28 iv. **Niels Jørgensen Knudsen**. Niels blev gift med **Anne Andersdatter** den 7 Dec. 1777 i Skals kirke.
- v. **Bodil Jørgensdatter** blev født i Jun. 1754 i Skals, blev døbt den 16 Jun. 1754 i Skals kirke, døde i Apr. 1762 i Skals i en alder af 7 år, og blev begravet den 18 Apr. 1762 i Skals.

Jørgen blev derefter gift med **Anna Nielsdatter**, datter af **Niels Jensen** og **Ukendt**, den 17 Okt. 1756 i Skals kirke.

Ægteskabsnotater: KB Skals 1756 opsl. 198 & 199:

Dend 7de Martii blef Jørgen Nielsen og Anne Nielsdaatter af Schaltz Trolovede. Deres Forlofere: Anders Jensen [Giversen, Skals kro] og Søren Villumsen begge af Schaltz.

Dend 17de October hafde Jørgen Knudsen og Anne Nielsdaater begge af Schaltz Bryllup.

Biografi: Skalspigen Anna Nielsdatter var Jørgen Knudsens 2. kone og 24 år yngre end han. Af parets 8 børn døde mindst halvdelen som små. Som enke boede hun hos stedsønnen Niels Jørgensen Knudsen - jf. folketællingerne 1787 og 1801. Ved den sidste var hun 68 år og nød lidt almisse fra sognet samt spandt.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Anne Jørgensdatter** blev født i Feb. 1757 i Skals, blev døbt den 13 Feb. 1757 i Skals kirke, døde den 20 Feb. 1757 i Skals, og blev begravet den 20 Feb. 1757 i Skals.
- ii. **Anne Jørgensdatter** blev født i Jan. 1758 i Skals og blev døbt den 15 Jan. 1758 i Skals kirke.
- iii. **Niels Jørgensen** blev født i Mar. 1760 i Skals, blev døbt den 30 Mar. 1760 i Skals kirke, døde i Mar. 1769 i Skals i en alder af 9 år, og blev begravet den 12 Mar. 1769 i Skals.
- iv. **Johanne Jørgensdatter** blev født i Apr. 1762 i Skals og blev døbt den 2 Maj 1762 i Skals kirke.
- v. **Lauritz Jørgensen** blev født i Jun. 1764 i Skals, blev døbt den 12 Jun. 1764 i Skals kirke, døde i Nov. 1766 i Skals i en alder af 2 år, og blev begravet den 30 Nov. 1766 i Skals.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

- vi. **Peder Jørgensen** blev født i Okt. 1766 i Skals og blev døbt den 26 Okt. 1766 i Skals kirke.
- vii. **Anne Jørgensdatter** blev født i Aug. 1771 i Skals, blev døbt den 11 Aug. 1771 i Skals kirke, døde i Aug. 1772 i Skals i en alder af 1 år, og blev begravet den 30 Aug. 1772 i Skals.
- viii. **Anne Jørgensdatter** blev født i Apr. 1773 i Skals og blev døbt den 3 Maj 1773 i Skals kirke.

57. Anne Pedersdatter, datter af **Peder Lauritzen Gade** og **Bodil Jørgensen**, blev født i Maj 1717 i Estrup, Rinds, Viborg, blev døbt den 6 Maj 1717 i Skals kirke, døde i Okt. 1755 i Skals i en alder af 38 år, og blev begravet den 22 Okt. 1755 i Skals.

Anne blev gift med **Jørgen Nielsen Knudsen** den 10 Jun. 1744 i Skals kirke.

58. Anders Jensen Giversen, søn af **Jens Andersen Giversen** og **Giertrud**, blev født den 28 Nov. 1724 i Skals kro, blev døbt den 3 Dec. 1724 i Skals kirke, døde den 12 Dec. 1797 i Skals kro i en alder af 73 år, og blev begravet den 17 Dec. 1797 i Skals.

Biografi: Anders Jensen med kaldenavnet Giversen var 3. generations kroholder på Skals kro.

Niels Giversen skriver på nettet:

Anders Jensen Giversen og Birgitte Pedersdatter Worre begge af Skals blev gift i Skals den 16/10 1746. Ved FT 1787 bestod krofolket af:

Sognefoged, bonde og gårdbeboer, Anders Jensen Giversen, 64 år gammel. Madmoder og hans hustru, Birthe Pedersdatter Vorre, 66 år og krokone på Skals kro. Deres ugifte og hjemmeboende børn var: Anders Andersen, 26 år gammel og Jens Andersen, 18 år gammel. Desuden: tjenestepigen Maren Jensdatter, 19 år. Jacob Pedersen, der var madmoderens broder, ugift og nød pension af hospitalet. Chresten Olesen, der var "Husbondens datters Johannes uægte Barn", 6 år. Anders Jensen, der også førte tilnavnet Giversen, var fæster af den senere krogård, som ejedes af herremanden på Lynderupgård, Malte Chr. Friis, der i 1778 solgte den hele herlighed indbefattet "krogården" til sin svigersøn, Ole Chr. Secher. Han døde året efter, og samme år indgik enken efter Malte Chr. Friis, Mette Marie, nyt ægteskab med Mogens Lottrup, og på hans vegne optrådte i 1797 Johan Frederik Hansen (godsforvalter 1796-1891 af Lynderupgård) som skifteforvalter i Skals. Det var nemlig blevet meddelt godsejer Lottrup, »at gårdmand Anders Jensen Giversen, Skals, i går ved døden var afgangen«. Han døde den 12. december 1797, og straks dagen efter sammenkaldtes enken Berred eller Birthe Pedersdatter med hendes børn, hvorefter skifteforretningen påbegyndtes. Først opnoteredes de i ægteskabet værende børn, nemlig:

1. En søn Peder Andersen, der var 44 år og husmand i Skals. Han overværede skiftehåndlingen.
2. En søn Anders Lund Andersen, der var 37 år og opholdt sig på Stervbostedet.
3. En søn Jens Andersen, der var 29 år gammel, og som ligeledes opholdt sig i hjemmet.
4. En søn Jørgen Andersen, der var 40 år. "Han var for 12-13 år siden reist udenlands, og efter den sidste efterretning enken og hans brødre havde fra ham for flere år siden, formodedes han at være i Vestindien på kysten Guinea. - Ifølge en overlevering i slægten, som er fortalt af Agnete Andersen, Rønbjerg, skal Jørgen Andersen senere være rejst til Australien, men om hans videre liv og levned vides intet.
5. En datter Giertrud Andersdatter, som var i ægteskab med gårdmand Jens Jensen i Skringstrup. Han var fæster under Holmgård.
6. En datter *Anne Andersdatter*, som var gift med gårdmand *Niels Jørgensen* i Skals og "fæster under Hald gods, men nu så vidt vides skal tilhøre Holmgårds gods."
7. En datter Johanne Andersdatter, som var viet til Jens Andersen i Hvolris, hvis gård var fæstegård under Hersomgård.

Den ovenfor omtalte Christen Olesen, der var »husbondens Datters uægte barn« blev født af Johanne, endnu før hun kom i ægteskab med Jens Andersen.

Derefter foretoges en registrering af alt ind- og udbo, samt en vurdering heraf for sluttelig at opgøre boets aktiver, der beløb sig til 294 Rdl. Året efter, d. 5. juni 1798, foretog retten med forvalter Lottrup og 2 taksationsmænd synsforretning på gårdens bygninger, korn og redskaber, som afdøde Anders Jensen Giversen altsammen havde fået fæstebrev på at have modtaget i god stand, og som han i sin fæstetid var ansvarlig for at holde i samme stand. Gårdens bygninger, korn og redskaber blev anslået til en værdi af 234 Rdl., hvortil kom fordringer i gården af udestående gældsposter på i alt 142 Rdl. Passiv-siden overgik således aktiv-siden, hvorfor børnene ingen arv blev tildelt. Enken sad indtil videre på gården, som hendes næstældste søn drev, og de overholdt de indgåede aftaler og svarede de fornødne afgifter. Birthe Pedersdatter døde 3 år efter sin mand, og efter hende blev der opnoteret et næsten identisk skifte i Lynderupgård godsarkivs skifteprotokol.

Begivenheder i hans liv:

- Han arbejdede som kromand i Skals.
- Han arbejdede som gårdmand, sognefoged i Skals.
- Udnævnelse: sognefoged.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Anders blev gift med **Birthe Pedersdatter Vorre** den 27 Nov. 1746 i Skals kirke.

Ægteskabsnotater: KB Skals 1746 opsl. 93:

d: 16 Octob: Anders Jensen Cognomine [=med tilnavnet] Giversen og Birgitte Pedersdatter Vorre begge af Schaltz trolovede.

KB Skals 1746 opsl. 103:

27 Nov. hafde Andes Søn og Birgitte Pedersdatter af Schaltz bryllup.

Børn af dette ægteskab:

- i. **Jens Andersen Giversen** blev født i 1747 i Skals, døde i 1763 i Skals kro i en alder af 16 år, og blev begravet den 3 Aug. 1763 i Skals.
- ii. **Giertrud Andersdatter Giversen** blev født i Jan. 1750 i Skals, blev døbt den 18 Jan. 1850 i Skals kirke, døde den 3 Jul. 1834 i Schlingstrup, Skals i en alder af 84 år, og blev begravet den 13 Jul. 1834 i Skals. Giertrud blev gift med **Jens Jensen** den 19 Nov. 1787 i Skals kirke. Giertrud blev derefter gift med **Christen Hansen** den 25 Nov. 1770 i Skals kirke.
- 29 iii. **Anne Andersdatter**. Anne blev gift med **Niels Jørgensen Knudsen** den 7 Dec. 1777 i Skals kirke.
- iv. **Peder Andersen Giversen** blev født i Nov. 1753, blev døbt den 2 Dec. 1753 i Skals, døde i Nov. 1812 i Skals i en alder af 59 år, og blev begravet den 8 Nov. 1812 i Skals.
- v. **Johanne Andersdatter Giversen** blev født i Maj 1756 i Skals, blev døbt den 30 Maj 1756 i Skals, og døde den 27 Jul. 1831 i Hulriis, Hersomgårde gods i en alder af 75 år. Johanne havde et forhold til **Ole**. Dette par blev ikke gift. Johanne havde derefter et forhold til **Jens Andersen** i 1788 i Skals. Dette par blev ikke gift.
- vi. **Jørgen Andersen Giversen** blev født i Apr. 1758 i Skals og blev døbt den 16 Apr. 1758 i Skals kirke.
- vii. **Anders Lund Andersen Giversen** blev født i 1761 i Skals, blev døbt den 19 Apr. 1761 i Skals kirke, døde den 28 Feb. 1841 i Skals i en alder af 80 år, og blev begravet den 7 Mar. 1841 i Skals. Anders blev gift med **Dorthe Pedersdatter** den 1 Nov. 1799 i Skals kirke.
- viii. **Anne Andersdatter Giversen** blev født i Dec. 1763 i Skals, blev døbt den 15 Dec. 1763, døde i Aug. 1786 i en alder af 22 år, og blev begravet den 27 Aug. 1786 i Skals.
- ix. **Jens Andersen Giversen** blev født i 1769 i Skals, blev døbt den 15 Maj 1769, og døde i 1856 i Skals i en alder af 87 år. Jens blev gift med **Kirsten Pedersdatter** den 28 Nov. 1800 i Skals kirke.

59. Birthe Pedersdatter Vorre, datter af **Peder Jørgensen Vorre** og **Johanne Henricksdatter**, blev født i Maj 1721 i Skals, blev døbt den 4 Maj 1721 i Skals kirke, døde i Maj 1800 i Skals i en alder af 79 år, og blev begravet den 18 Maj 1800 i Skals.

Biografi: Birthe Pedersdatter, var ved FT 1787 krokone i Skals kro, hun blev begravet i Skals den 18/5 1800 som 79 ½ årig.

Begivenheder i hendes liv:

- Hun arbejdede som krokone i Skals.

Birthe blev gift med **Anders Jensen Giversen** den 27 Nov. 1746 i Skals kirke.

60. Niels Michelsen Handskemager, søn af **Michel Tomesen** og **Mette**, blev født i 1704 i Mammen, Middelsom, Viborg, blev døbt den 6 Jul. 1704 i Mammen, døde i 1777 i Mammen i en alder af 73 år, og blev begravet den 6 Jul. 1777 i Mammen.

Niels blev gift med **Helvig Lorentzdatter** den 15 Okt. 1724 i Mammen.

Børn af dette ægteskab:

- 30 i. **Michel Nielsen Handskemager**. Michel blev gift med **Kirsten Nielsdatter** omk 1765. Michel blev derefter gift med **Anne Gregersdatter** den 30 Nov. 1789 i Ørum.
- ii. **Peder Nielsen** blev født i 1725 i Mammen.
- iii. **Jens Nielsen** blev født i 1726 i Mammen.
- iv. **Peder Nielsen** blev født i 1727 i Mammen.
- v. **Anders Nielsen** blev født i 1728 i Mammen.
- vi. **Maren Nielsdatter** blev født i 1739 i Mammen.

61. Helvig Lorentzdatter blev født omk 1693 og døde i 1768 i en alder af 75 år.

Helvig blev gift med **Niels Michelsen Handskemager** den 15 Okt. 1724 i Mammen.

62. Gregers Mikkelsen.

Gregers blev gift med **Anne Nielsdatter**.

Aner til Marie Elisabeth Pedersen

Børn af dette ægteskab:

- i. **Mickel Gregersen** blev født i 1749.
- 31 ii. **Anne Gregersdatter**. Anne blev gift med **Michel Nielsen Handskemager** den 30 Nov. 1789 i Ørum.
- iii. **Jeppe Gregersen** blev født i 1759.

63. Anne Nielsdatter blev født i 1719.

Biografi: Hun boede i 1801 som enke og betler hos datteren Anne Gregersdatter og hendes mand.

Anne blev gift med **Gregers Mikkelsen**.

(Intet efternavn)

Giertrud, 34
Jensine, 18
Mette, 35
Ole, 35
Ukendt, 13

Andersdatter

Anne, 3, 21, 26, 30, 33, 35
Anne Pernille, 3, 15, 20, 21, 25
Apelone, 3, 20, 25, 32
Judith, 32
Kirsten, 26, 29
Kirstine, 3, 26, 33
Maren, 32
Mette, 3, 20, 23, 30, 31

Andersen

Anders, 3, 23, 30, 31
Gorm, 26
Jens, 3, 24, 25, 31, 32, 33, 35
Knud, 31
Peder, 31
Søren, 31

Bek

Bertel Andersen, 17

Bendixen

Frands, 18

Berring

Niels, 32

Berthelsen

Christen, 24

Bierring

Anders Jensen, 24
Jens Sørensen, 3, 20, 24, 25, 32
Mads Nielsen, 32
Søren Jensen, 25
Søren Madsen, 3, 24, 32

Boller

Ane Cathrine Nielsdatter, 32

Carlsdatter

Ane Kirstine, 21

Christensdatter

Inger, 18

Christensen

Christen, 32
Christine, 18, 21
Jens Christian, 22

Dyhr

Anders Andersen, 30
Anders Nielsen, 3, 23, 30
Jens Andersen, 30
Maren Andersdatter, 30
Mette Andersdatter, 30
Niels Andersen, 3, 20, 23, 24, 30, 31

Erichsen

Christen, 29
Melchior Mathias, 21

Eriksen

Ane Kirstine, 21

Evaldsen

Niels Vilhelm Martinus, 18

Feldborg

Peder Jacobsen, 33

Fog

Grete, 11

Gade

Peder Lauritzen, 34

Giversen

Anders Jensen, 3, 26, 34, 35
Anders Lund Andersen, 35
Anne Andersdatter, 35
Giertrud Andersdatter, 35
Jens Andersen, 34, 35
Johanne Andersdatter, 35
Jørgen Andersen, 35
Peder Andersen, 35

Gregersdatter

Anne, 3, 22, 27, 29, 35, 36

Gregersen

Jeppe, 36
Mickel, 36

Guldager

Elisabeth Sophie, 19

Gundersen

Johanne "Hanne", 11

Handskemager

Michel Nielsen, 3, 22, 26, 27, 35, 36
Niels Michelsen, 3, 26, 35

Hansen

Bertel, 24
Christen, 35
Niels, 32
Aage, 13

Henningesen

Lars, 3, 15, 20, 21, 25

Henricksdatter

Johanne, 35

Hilker

Johan, 15, 20
Niels, 15

Holgensen

Niels, 3, 24, 31

Holm

Anders Pedersen, 20

Hvid

Harly Sylvester, 11
Lone Sylvester, 11

Jacobsdatter

Judith, 32

Jacobsen

Birte, 11
Thomas, 22

Jensdatter

Ane, 22
Ane Birgithe, 22
Ane Cathrine, 3, 15, 20, 24, 25
Ane Kirstine, 22
Anna, 24
Anne, 3, 19, 20, 24, 31, 32
Anne Kirstine, 24
Cathrine, 3, 25, 32
Dorthe Marie, 24
Hanne, 22
Inger Kirstine, 22
Karen, 3, 24, 31, 32
Kirsten, 24, 31, 32
Maren, 24, 25

Jensen

Anders, 17, 31
Jens, 31, 32, 35
Jens Carl, 17
Michael, 22
Nicoline, 3, 13, 17, 18, 21, 22
Niels, 22, 30, 33

Jeppesdatter

Anne Cathrine, 3, 21, 25, 26, 32, 33

Johansen

Jens, 33

Jørgensdatter

Anne, 33, 34
Birgithe, 33
Bodil, 33
Inger, 33
Johanne, 33

Jørgensen

Bodil, 34
Lauritz, 33
Niels, 33
Peder, 33, 34

Karup

Anders Pedersen, 3, 25, 32
Peder Andersen, 32
Peder Madsen, 32

Knudsen

Anders Nielsen, 26
Birgitte, 18
Jens Nielsen, 3, 18, 21, 22, 26, 27
Jørgen Nielsen, 3, 26, 33, 34
Niels, 33
Niels Jørgensen, 3, 21, 26, 33, 35
Niels Nielsen, 26

Kramer

Ane Margrethe Pedersdatter, 19

Kudsk

Anders Madsen, 3, 23, 29
Christen Andersen, 29
Laur Nielsen, 3, 20, 24, 31, 32
Mads Pedersen, 3, 13, 15, 19, 20
Peder Andersen, 3, 19, 23, 29, 30
Peder Pedersen, 3, 15, 19, 20, 23
Søren Andersen, 29

Lauridsdatter

Maren, 31
Mette, 29

Laursdatter

Anna Pernille, 3, 25, 32, 33
Else, 24

Laursen

Jens, 24
Niels, 3, 15, 20, 24, 25

Lemb

Anders Nielsen, 24
Maren Andersdatter, 24, 32

Lervad

Karen, 11

Liisberg

Anders, 7
Bente Thygesen, 11
Mogens, 11
Peer, 11
Peter, 3, 7, 13

Lorentzdatter

Helvig, 3, 26, 35

Madsdatter

Karen, 3, 24, 31

Madsen

Jeppe, 3, 26, 33

Melchior

Jacob Erichsen, 21

Melchiorson

Erick Mathias, 21, 25

Michelsdatter

Anne, 27
Dorthe, 27
Inger, 3, 18, 22, 26, 27
Kirstine, 27
Maren, 27

Michelsen

Niels, 27

Mikkelsen

Gregers, 3, 27, 35, 36

Nielsdatter

Ane, 26, 31
Anna, 33
Anne, 3, 26, 27, 35, 36
Birte, 26
Else, 23
Helvig, 27
Jensine, 3, 13, 15, 19, 20
Juliane, 20
Karen, 31
Karen Marie, 20
Kirsten, 27, 35
Maren, 31, 35
Marianne, 20
Martha Cathrine, 25
Mette, 3, 15, 19, 20, 23, 30
Mette Marie, 32

Nielsen

Anders, 23, 35
Holger, 31
Jens, 20, 35
Jørgen, 26
Laur, 20, 27
Niels, 27
Peder, 35

Pedersdatter

Ane Marie, 26
Anne, 3, 19, 23, 26, 30, 33, 34
Anne Marie, 19
Birte, 33
Bodil, 23
Dorthe, 24, 35
Ellen, 23
Jytte, 19
Kiersten Marie (1802), 23
Kirsten, 3, 23, 31, 35
Maren, 3, 19, 23, 29, 30
Mette Marie, 19
Sidsel, 30

Pedersen

Agnes, 13
Anders, 3, 5, 13, 15, 18, 23, 32
Carl Ferdinand, 18
Christen, 18
Christian, 15
Ellen Sørens datter, 3, 23, 29
Emma, 13
Fru Rønning, 13
Jakob Danielsen, 15
Jens Peter, 20
Jensine "Signe", 13
Kirsten, 15, 19
Kirstine G., 13
Magda Helene, 13
Marie Elisabeth, 5, 13
Max Pauli, 13
Mette Kjerstine, 13
Nicoline Frederikke "Line", 13
Niels Astrup, 17
Niels Michael, 19
Peder, 15, 19, 30
Rønning, 13
Søren, 29

Pedersen

Thomas, 19
Thøger, 24

Rasmussen

Mads, 31

Rønning

Ane Marie, 17
Christian Christensen, 18
Engelberthine Jensine, 18
Frederik, 18
Inger Sophie Birgitte, 17
Jens Dusingus, 18
Jens Frederik, 17
Kirstine, 18
Kristine, 18
Lovise Frederikke, 17
Marie Elisabeth, 3, 5, 13, 15, 18
Martha Christine, 18
Nicoline Jensine, 18
Nicoline Petrine, 18
Peder Frederik, 18
Peter Larsen, 3, 13, 15, 18, 21, 22
Thomas, 18
Thomasine, 17

Schmidt

Peder, 25

Schultz

(Intet fornavn.), 13

Sivertsen

Grete, 11
Holger Valdemar, 11

Skovborg-Fog

Tolline Pedersen, 18

Skrædder

Anders Jensen, 3, 21, 25, 26, 32, 33

Skræddersdatter

Inger Sophie, 22

Smed

Peder, 29
Peder Pedersen, 3, 23, 29, 30

Storgaard

Peder Rasmussen, 32

Sørensdatter

Anne, 32
Elle, 32
Kirsten, 32

Terkildsdatter

Bodil, 3, 23, 30

Thomasen

Niels, 30
Peder, 19

Thomassen

Niels, 22

Thorborg

Johs., 11
Karsten, 11

Thygesen

Ane, 7

Tomesen

Michel, 35

Vandet

Maren Pedersdatter, 24

Vorre

Birthe Pedersdatter, 3, 26, 35
Peder Jørgensen, 35

Wendel

Laurids Pedersen, 29

Aaboe

Jytte, 19, 23
Thomas, 19